2026/1021

11.5.2026

DIRECTIVA (UE) 2026/1021 A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

din 29 aprilie 2026

privind combaterea corupției, de înlocuire a Deciziei-cadru 2003/568/JAI a Consiliului și a Convenției privind lupta împotriva corupției care implică funcționari ai Comunităților Europene sau funcționari ai statelor membre ale Uniunii Europene și de modificare a Directivei (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 82 alineatul (1) litera (d) și articolul 83 alineatele (1) și (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ([1]),

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ([2]),

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ([3]),

întrucât:

(1) Corupția rămâne o problemă semnificativă la nivelul Uniunii, amenințând stabilitatea și securitatea societăților, inclusiv prin favorizarea criminalității organizate și a altor forme grave de criminalitate. Corupția subminează instituțiile democratice și valorile universale pe care se întemeiază Uniunea, în special statul de drept, democrația, egalitatea și protecția drepturilor fundamentale. Aceasta pune în pericol dezvoltarea, prosperitatea, durabilitatea și caracterul incluziv al economiilor noastre. Combaterea corupției este esențială pentru consolidarea calității democrației și pentru concretizarea deplină a statului de drept. Pentru prevenirea și combaterea eficace a corupției, este necesară o abordare cuprinzătoare și multidisciplinară. Scopul prezentei directive este de a combate corupția prin mijloace de drept penal, îmbunătățind cooperarea transfrontalieră între autoritățile competente.

(2) Decizia-cadru 2003/568/JAI a Consiliului ([4]) stabilește cerințe privind incriminarea corupției în sectorul privat. Convenția elaborată în temeiul articolului K.3 alineatul (2) litera (c) din Tratatul privind Uniunea Europeană, privind lupta împotriva corupției care implică funcționari ai Comunităților Europene sau funcționari ai statelor membre ale Uniunii Europene ([5]) (denumită în continuare „Convenția privind lupta împotriva corupției care implică funcționari ai Comunităților Europene sau funcționari ai statelor membre ale Uniunii Europene”) abordează anumite acte de corupție care implică funcționari ai Comunităților Europene sau funcționari ai statelor membre în general. Însă instrumentele respective nu sunt suficient de cuprinzătoare, iar actuala incriminare a corupției variază de la un stat membru la altul, ceea ce împiedică un răspuns coerent și eficace la nivelul Uniunii. Au apărut, de asemenea, lacune în materie de aplicare a legislației și obstacole în cooperarea dintre autoritățile competente ale diferitelor state membre. Prezenta directivă are ca scop modificarea și extinderea dispozițiilor acestor instrumente. Având în vedere că modificările care urmează a fi aduse sunt substanțiale ca număr și natură, ambele instrumente ar trebui, din motive de claritate, să fie înlocuite în integralitate în privința statelor membre pentru care prezenta directivă este obligatorie.

([1]) JO C, C/2024/886, 6.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/886/oj.
([2]) JO C, C/2024/1048, 9.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1048/oj.
([3]) Poziția Parlamentului European din 26 martie 2026 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 21 aprilie 2026.
([4]) Decizia-cadru 2003/568/JAI a Consiliului din 22 iulie 2003 privind combaterea corupției în sectorul privat (JO L 192, 31.7.2003, p. 54, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2003/568/oj).
([5]) Convenția elaborată în temeiul articolului K.3 alineatul (2) litera (c) din Tratatul privind Uniunea Europeană, privind lupta împotriva corupției care implică funcționari ai Comunităților Europene sau funcționari ai statelor membre ale Uniunii Europene (JO C 195, 25.6.1997, p. 2).

(3) Cadrul juridic existent ar trebui să fie actualizat și consolidat pentru a facilita combaterea eficace a corupției la nivelul Uniunii. Prezenta directivă are ca obiectiv incriminarea infracțiunilor de corupție atunci când acestea sunt săvârșite cu intenție. Intenția și cunoașterea pot fi deduse din circumstanțe faptice și obiective. Dat fiind faptul că prezenta directivă prevede norme minime, statele membre pot adopta sau menține norme mai severe în ceea ce privește infracțiunile de corupție. Prezenta directivă se bazează pe cadrul juridic existent și nu ar trebui să fie interpretată ca urmărind slăbirea actualelor norme naționale anticorupție.

(4) Corupția este un fenomen transnațional care afectează toate societățile și economiile. Măsurile adoptate la nivel național sau la nivelul Uniunii ar trebui să recunoască respectiva dimensiune internațională. Prin urmare, acțiunea Uniunii ar trebui să țină seama de activitatea Grupului de state împotriva corupției (GRECO) al Consiliului Europei, a Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) și a Biroului Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate (UNODC).

(5) Pentru a aborda în mod eficace cauzele profunde și consecințele corupției, este nevoie de o abordare coordonată și armonizată între statele membre a diferitelor manifestări ale corupției. Pentru a combate în mod eficace corupția sunt necesare atât mecanisme preventive, cât și represive. Statele membre sunt încurajate să adopte o gamă largă de măsuri preventive, legislative și de cooperare ca parte a luptei împotriva corupției. Întrucât corupția este în primul rând o infracțiune, iar infracțiunile de corupție specifice și infracțiunile legate de corupție sunt definite în dreptul intern și internațional, deficiențele în materie de integritate, conflictele de interese nedivulgate sau încălcările grave ale normelor în materie de integritate pot da naștere unor infracțiuni de corupție dacă nu sunt rezolvate. Prevenirea corupției reduce necesitatea adoptării de măsuri penale represive și are beneficii mai ample în ceea ce privește promovarea încrederii publicului și gestionarea comportamentului funcționarilor publici. Abordările anticorupție eficace în toate statele membre ar trebui să se bazeze pe măsuri de sporire a transparenței și a integrității, inclusiv prin reglementarea în domenii precum conflictele de interese, activitățile de lobby și practica „ușilor turnante”. Organismele publice ar trebui să adere la cele mai înalte standarde de integritate, transparență și libertate față de influențe necuvenite, ca parte importantă a combaterii corupției în sens mai larg. Un serviciu public dotat cu personal cu un nivel ridicat de competențe și integritate este un pilon fundamental pentru state membre eficiente, transparente și eficace care vizează eradicarea în mod eficace a corupției. Sporirea transparenței, a eficienței și a utilizării unor criterii obiective în recrutarea și promovarea funcționarilor publici ar putea contribui la atingerea acestui obiectiv de personal. Întrucât sectorul privat joacă, de asemenea, un rol esențial în prevenirea și depistarea corupției, statele membre pot încuraja dezvoltarea și punerea în aplicare a unor mecanisme solide și eficace de asigurare a conformității în cadrul întreprinderilor private. Pentru a asigura o abordare comună în ceea ce privește eficacitatea unor astfel de mecanisme de conformitate, care ar putea include o cartografiere a riscurilor, un cod de conduită, evaluarea de către terți, precum și controlul și auditul intern, statele membre pot coopera la elaborarea unor orientări comune.

(6) Deși prezenta directivă respectă pe deplin toate dispozițiile relevante din constituțiile, principiile constituționale și legile naționale, se subliniază că protejarea nejustificată a unor persoane – în special a celor care dețin funcții publice – de răspunderea pentru infracțiunile de corupție ar putea submina încrederea publică într-un mod incompatibil cu obiectivele prezentei directive.

(7) Fără a aduce atingere autonomiei lor instituționale și administrative, statele membre ar trebui să dispună de organisme sau structuri organizaționale însărcinate cu prevenirea și combaterea corupției. Statele membre nu sunt obligate să creeze organisme sau structuri organizaționale noi, cum ar fi instanțe specializate, în temeiul prezentei directive, și pot hotărî să încredințeze aceluiași organism sau aceleiași structuri organizaționale atât funcția preventivă, cât și cea represivă, precum și sarcini legate de alte infracțiuni, cum ar fi criminalitatea organizată. În conformitate cu principiul autonomiei statelor membre, astfel de organisme sau structuri nu trebuie neapărat să fie organisme sau structuri organizaționale centrale. Cu respectarea deplină a autonomiei instituționale și administrative a statelor membre, atunci când astfel de organisme anticorupție au competența de a lua decizii cu privire la cazurile care le-au fost aduse la cunoștință sau identificate de acestea sau de a formula orice recomandări pe care le consideră necesare, acestea ar trebui să își desfășoare activitatea fără ingerințe necuvenite sau influențe necuvenite din partea altora, fiind astfel protejate împotriva intervențiilor sau a presiunilor externe necuvenite. Pentru a asigura faptul că astfel de organisme sau structuri organizaționale își desfășoară activitatea în mod eficient, statele membre ar trebui să se asigure că resursele și competențele alocate unor astfel de organisme sau structuri organizaționale sunt proporționale cu buna administrare a sarcinilor care le revin și permit dobândirea de cunoștințe specializate privind prevenirea și combaterea corupției.

(8) Pentru a sensibiliza cetățenii cu privire la răspândirea, caracteristicile și efectele corupției, ar trebui să fie posibil să se ia diverse măsuri, inclusiv în cooperare cu părțile interesate relevante, cum ar fi societatea civilă, mediul academic și mass-media. Astfel de măsuri ar putea include, de exemplu, surse specifice de informare, compilații de publicații și reglementări pertinente, precum și campanii de conștientizare și seminare deschise publicului și într-un limbaj accesibil.

(9) Uniunea este parte la Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției (UNCAC), care este cel mai cuprinzător instrument juridic internațional de combatere a corupției, combinând măsuri de prevenire și de combatere a acestui fenomen. Aceasta prevede obligația părților la convenție de a lua măsuri legislative și de altă natură pentru incriminarea faptelor referitoare la darea sau luarea de mită, deturnarea de fonduri și spălarea de bani și de a lua în considerare adoptarea unor măsuri legislative sau de altă natură pentru incriminarea altor fapte, cum ar fi abuzul de funcții, traficul de influență și îmbogățirea ilicită. În concordanță cu angajamentele cuprinse în declarația politică adoptată la sesiunea extraordinară împotriva corupției a Adunării Generale a ONU din 2021 intitulată „Angajamentul nostru comun de a face față în mod eficace provocărilor și de a pune în aplicare măsuri de prevenire și de combatere a corupției și de consolidare a cooperării internaționale”, Uniunea ar trebui, în măsura posibilului, să depășească cerințele minime ale UNCAC și să stabilească măsuri suplimentare pentru prevenirea și combaterea corupției. Prezenta directivă se bazează pe observațiile și pe bunele practici care decurg din mecanismul de examinare a punerii în aplicare a UNCAC.

(10) Ținând seama de evoluția amenințărilor legate de corupție, de obligațiile legale ale Uniunii și ale statelor membre în temeiul dreptului internațional și de dezvoltarea cadrelor juridice naționale, definiția infracțiunilor de corupție ar trebui să fie armonizată în continuare în toate statele membre astfel încât să acopere într-un mod mai cuprinzător comportamentul corupt.

(11) Pentru a evita impunitatea pentru infracțiunile de corupție în sectorul public, domeniul de aplicare al prezentei directive ar trebui să fie bine definit. În primul rând, conceptul de funcționar public ar trebui să includă și persoanele care își desfășoară activitatea în cadrul organizațiilor internaționale, inclusiv în cadrul instituțiilor, agențiilor și organismelor Uniunii și al instanțelor internaționale. În al doilea rând, întrucât multe entități sau persoane exercită funcții publice fără a deține un mandat oficial, conceptul de funcționar public ar trebui să cuprindă toți funcționarii relevanți numiți, aleși sau angajați pe baza unui contract, care dețin o funcție administrativă sau judecătorească oficială, precum și toate persoanele care furnizează un serviciu public, fiind învestite cu autoritate publică sau aflate sub controlul sau supravegherea unor autorități publice în ceea ce privește desfășurarea unei astfel de funcții de serviciu public, chiar dacă nu dețin un mandat oficial. În sensul prezentei directive, definiția funcționarului public ar trebui să includă și persoanele care îndeplinesc funcții de serviciu public în întreprinderi deținute de stat și în întreprinderi controlate de stat, precum și în cadrul fundațiilor de gestionare a activelor și al întreprinderilor private care îndeplinesc funcții de serviciu public și al persoanelor juridice înființate sau deținute de acestea. Orice persoană care deține o funcție legislativă la nivel național, regional sau local ar trebui să fie asimilată unui funcționar național în sensul prezentei directive, în conformitate cu dreptul intern.

(12) Prin înalți funcționari ar trebui să se înțeleagă persoane care exercită funcții executive, administrative, legislative sau judiciare esențiale. Astfel de funcții pot include participarea activă la dezvoltarea sau la executarea funcțiilor guvernamentale, la stabilirea și punerea în aplicare a politicilor, la aplicarea legilor, la propunerea sau punerea în aplicare a legislației, la adoptarea și punerea în aplicare a dispozițiilor autorităților locale sau a decretelor normative, la luarea de decizii privind cheltuielile publice și luarea de decizii privind numirea persoanelor în funcții executive, administrative, legislative sau judiciare esențiale, precum și la pronunțarea de hotărâri cu privire la cauze în instanță. Categoria înalților funcționari poate include funcționari naționali, cum ar fi șefi ai administrației centrale și regionale, membri ai administrației centrale și regionale, miniștri adjuncți, secretari de stat, consilieri politici cheie, șefi și membri ai biroului privat sau ai cabinetului unui ministru, în cazul în care acestea au fost înființate, precum și membri ai camerelor parlamentare, membri ai curților constituționale și supreme, procurorul general și membri ai instituțiilor supreme de audit, precum și membri ai colegiului comisarilor Comisiei Europene și membri ai Parlamentului European.

(13) Este necesară consolidarea cadrului juridic privind combaterea dării sau luării de mită și punerea unor instrumente eficace și proporționale la dispoziția autorităților de aplicare a legii și de urmărire penală. În contextul dării sau luării de mită care implică funcționari publici, se pot distinge două tipuri de infracțiuni. Darea de mită în sectorul public se referă la situația când o persoană promite, oferă sau acordă unui funcționar public foloase necuvenite de orice natură pentru a-l influența. Luarea de mită în sectorul public se referă la situația când un funcționar public pretinde sau primește astfel de foloase necuvenite ori acceptă oferta sau promisiunea de astfel de foloase pentru a acționa sau pentru a se abține de la a acționa într-un anumit mod. Foloasele pot fi tangibile sau intangibile, pecuniare sau nepecuniare. Un folos nu este considerat necuvenit atunci când, de exemplu, este permis prin lege sau prin norme administrative sau în cazul unor cadouri minime sau al unor cadouri de valoare foarte mică. Prezenta directivă ar trebui, de asemenea, să stabilească norme minime privind darea sau luarea de mită și alte forme de corupție în sectorul privat; în care întreprinderile se numără printre victimele directe care sunt afectate de comportamentul neloial și în care concurența liberă poate fi restrânsă de fiecare dare sau luare de mită. Infracțiunea de dare sau luare de mită în sectorul public se bazează pe infracțiunile de corupție pasivă și corupție activă definite la articolele 2 și 3 din Convenția privind lupta împotriva corupției care implică funcționari ai Comunităților Europene sau funcționari ai statelor membre ale Uniunii Europene și nu ar trebui să fie interpretată sau aplicată într-un mod mai indulgent decât dispozițiile convenției.

(14) Un comportament care încalcă atribuțiile de serviciu de către directorii sau lucrătorii entităților din sectorul privat în cursul unor activități economice, financiare sau de afaceri poate aduce atingere intereselor unei întreprinderi din sectorul privat, putând, de asemenea, să provoace o denaturare a concurenței în ceea ce privește achiziționarea de bunuri sau de servicii comerciale, atât în detrimentul concurenților potențiali, cât și al publicului larg. Incriminarea dării sau luării de mită în sectorul privat urmărește descurajarea ambelor tipuri de prejudiciu. Acest lucru ar trebui să contribuie la împiedicarea terților să intervină necuvenit în desfășurarea corectă a activității prin promisiunea, oferirea sau darea oricărui folos necuvenit directorilor sau lucrătorilor entităților din sectorul privat pentru ca aceștia să acționeze sau să se abțină de la a acționa, cu încălcarea atribuțiilor lor (dare de mită în sectorul privat). De asemenea, infracțiunea ar trebui să vizeze și directorii și lucrătorii entităților din sectorul privat care pretind sau primesc orice folos necuvenit sau acceptă oferta sau promisiunea de astfel de foloase, pentru a acționa sau a se abține de la a acționa, cu încălcarea atribuțiilor lor (luare de mită în sectorul privat).

(15) Pentru a se asigura faptul că funcționarii publici nu prejudiciază în mod intenționat interesele financiare ale entității publice sau private în cauză prin folosirea de fonduri în alte scopuri decât cele pentru care au fost destinate, ar trebui să se stabilească norme privind infracțiunea de deturnare de către funcționarii publici a unor bunuri a căror gestionare le este încredințată. Pentru ca deturnarea de fonduri să constituie infracțiune, aceasta ar trebui să genereze un folos pentru funcționarul public sau pentru un terț sau un prejudiciu intereselor financiare ale entității publice sau private în cauză. Pentru a obține o abordare cuprinzătoare a luptei împotriva corupției, statele membre sunt încurajate, de asemenea, să incrimineze deturnarea de fonduri în sectorul privat. Statele membre nu ar trebui să definească infracțiunea ca necesitând atât stabilirea prejudiciului, cât și a folosului.

(16) Exercitarea de influență asupra factorilor de decizie publici în vederea obținerii unui folos necuvenit poate afecta grav buna funcționare a administrațiilor publice. Pentru a o combate în mod adecvat, elementele constitutive ale infracțiunii de trafic de influență ar trebui să se refere la două situații diferite, atunci când sunt săvârșite cu intenție. În primul rând, infracțiunea ar trebui să includă promisiunea, oferirea sau darea oricăror foloase necuvenite menite să exercite o influență necorespunzătoare în vederea obținerii unui folos necuvenit din partea unui funcționar public. În al doilea rând, infracțiunea ar trebui să includă, de asemenea, pretinderea sau primirea oricăror foloase necuvenite ori acceptarea unei oferte sau a unei promisiuni a unor astfel de foloase, pentru a exercita o influență necorespunzătoare în vederea obținerii unui folos necuvenit din partea unui funcționar public. Astfel de fapte ar trebui să constituie infracțiune, indiferent dacă influența a fost pretinsă sau reală, dacă influența a fost exercitată și dacă influența a condus sau nu la rezultatul preconizat. Infracțiunea nu ar trebui să includă exercitarea legitimă a formelor recunoscute de reprezentare a intereselor sau de reprezentare juridică, prin care se poate urmări influențarea legitimă a procesului decizional public, dar care nu implică un schimb de foloase necuvenite. Aceste forme de reprezentare a intereselor, cum ar fi reprezentarea unui interes, se desfășoară adesea într-un mediu reglementat tocmai pentru ca acestea să nu devină porți de acces pentru corupție prin lipsa lor de transparență. Existența unor norme suplimentare funcționale privind divulgarea conflictelor de interese, privind practica „ușilor turnante” sau privind finanțarea partidelor politice poate contribui, de asemenea, la evitarea zonelor gri și la prevenirea influenței nejustificate. În sensul infracțiunii de trafic de influență, folosul necuvenit pentru exercitarea unei influențe necorespunzătoare include remunerarea acelor forme de reprezentare în cazul în care astfel de activități sunt desfășurate într-un mod care întrunește celelalte elemente ale infracțiunii, inclusiv din cauza unei încălcări relevante a normelor aplicabile.

(17) Exercitarea ilegală a funcțiilor publice riscă să submineze încrederea publică, statul de drept și echitatea economică și poate cauza prejudicii grave interesului public. Pentru a preveni astfel de prejudicii, statele membre ar trebui să identifice încălcările grave ale legii, fie că este vorba de acțiuni sau omisiuni, fie ambele. Astfel de încălcări grave ar putea include, de exemplu, încălcarea dispozițiilor legislative sau de reglementare menite să garanteze accesul liber și contracte în condiții egale pentru candidați sau aplicarea eronată și deliberată a legii de către judecători sau arbitri. Statele membre ar trebui să poată limita aplicarea infracțiunii de exercitare ilegală a funcțiilor publice la anumite categorii de funcționari publici. Atunci când identifică încălcările grave relevante ale legii, statele membre ar putea avea în vedere aspecte precum dacă un anumit comportament are drept finalitate obținerea unui folos necuvenit pentru funcționarul în cauză sau pentru un terț sau dacă are drept finalitate cauzarea de prejudicii drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane.

(18) Obstrucționarea justiției este o infracțiune săvârșită în sprijinul, printre alte infracțiuni, al corupției. Acest lucru este recunoscut în dreptul penal al statelor membre. Prin urmare, este necesar să se incrimineze obstrucționarea justiției, care implică întrebuințarea de violențe, amenințări sau intimidări sau instigarea la mărturie mincinoasă sau la prezentarea de probe false. Ar trebui să intre în domeniul de aplicare al acestei infracțiuni și faptele care au drept scop influențarea unei declarații sau în producerea de probe sau intervenția necuvenită în exercitarea atribuțiilor oficiale de către personalul din sistemul judiciar sau responsabil cu aplicarea legii. În conformitate cu UNCAC, prezenta directivă se aplică doar obstrucționării justiției în cadrul procedurilor referitoare la o infracțiune de corupție. La transpunerea prezentei directive, statele membre nu ar trebui să fie obligate să stabilească o infracțiune specifică de obstrucționare a justiției în legătură cu infracțiunile de corupție, astfel cum sunt stabilite în capitolul II din prezenta directivă, în cazul în care dreptul lor intern include o dispoziție generală care incriminează obstrucționarea justiției, aplicabilă tuturor infracțiunilor, incluzând corupția. Statele membre rămân libere să incrimineze astfel de fapte prin intermediul mai multor infracțiuni la nivel național.

(19) La baza corupției stă urmărirea unor foloase necuvenite economice și de altă natură. Pentru a reduce motivația persoanelor fizice și a organizațiilor criminale de a săvârși noi fapte penale și pentru a descuraja persoanele fizice să consimtă să devină proprietari de bunuri prin interpuși, îmbogățirea prin infracțiuni de corupție ar trebui să fie incriminată. La rândul său, acest lucru ar trebui să îngreuneze ascunderea bunurilor dobândite ilegal și să reducă răspândirea corupției, precum și prejudiciile aduse societății. Transparența ajută autoritățile competente să identifice un posibil caz de îmbogățire ilicită. De exemplu, în jurisdicțiile în care funcționarii publici au obligația de a-și declara averile la intervale regulate, inclusiv la preluarea și încheierea atribuțiilor, autoritățile pot evalua dacă averea declarată corespunde veniturilor declarate.

(20) Statele membre ar trebui să adopte măsuri pentru a defini drept infracțiune care se pedepsește ascunderea sau disimularea intenționată a adevăratei naturi, a originii, a situării, a înstrăinării, a circulației bunurilor sau a adevăratelor drepturi de proprietate ori a adevăratului proprietar al acestora, cunoscând că bunurile respective provin din săvârșirea de infracțiuni de dare sau luare de mită în sectorul public sau privat, de deturnare de fonduri, de trafic de influență, de obstrucționare a justiției sau de instigare, complicitate și tentativă, astfel cum se prevede în prezenta directivă.

(21) Finanțarea politică ilegală poate fi un mijloc de a influența factorii de decizie să ia decizii care ar putea fi în interesul finanțatorului. Statele membre ar trebui să aibă în vedere luarea de măsuri adecvate împotriva tipurilor de finanțare politică ilegală, în conformitate cu principiul proporționalității și cu normele privind responsabilitatea și transparența de la nivelul Uniunii și de la nivel național, respectând totodată pe deplin libertățile fundamentale ale pieței interne și drepturile electorale ale cetățenilor Uniunii. Deși nu este reglementată de prezenta directivă, statele membre ar putea avea în vedere incriminarea unei astfel de finanțări politice ilegale în cazul în care aceasta reprezintă o amenințare la adresa democrației statelor membre și a Uniunii.

(22) Infracțiunea de îmbogățire ilicită prin infracțiuni de corupție ar trebui să includă fapta unui funcționar public care dobândește, posedă sau folosește bunuri despre care funcționarul public știe că sunt provenite din comiterea infracțiunilor de corupție săvârșite de un alt funcționar public. Infracțiunile de îmbogățire prin infracțiuni de corupție și ascundere nu aduc atingere Directivei (UE) 2018/1673 a Parlamentului European și a Consiliului ([6]), în special articolului 3 alineatul (5) și considerentului (11) privind „autospălarea banilor", după caz. Atunci când se analizează dacă bunurile provin din orice fel de participare infracțională în săvârșirea unei infracțiuni de corupție și dacă persoana respectivă știa acest lucru, ar trebui să fie luate în considerare circumstanțele specifice ale fiecărui caz în parte, precum faptul că valoarea bunurilor este disproporționată în raport cu venitul legal al persoanei acuzate și că activitatea infracțională și dobândirea bunurilor au avut loc în același interval de timp. Nu ar trebui să fie necesar să se stabilească cunoașterea tuturor elementelor de fapt sau a tuturor circumstanțelor legate de participarea infracțională, incluzând identitatea autorului. În plus, produsele obținute din săvârșirea infracțiunilor de corupție pot fi confiscate în temeiul Directivei (UE) 2024/1260 a Parlamentului European și a Consiliului ([7]). Directiva respectivă include, de asemenea, dispoziții privind alte tipuri de confiscare, inclusiv, în anumite condiții, confiscarea produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni sau a altor bunuri a căror valoare corespunde produselor respective, care au fost transferate de o persoană suspectată sau acuzată unor terți sau care au fost dobândite de părți terțe de la o persoană suspectată sau acuzată, în cazul în care terții relevanți știau sau ar fi trebuit să știe că scopul transferului sau al achiziționării era evitarea confiscării.

(23) Pentru a descuraja corupția pe întreg teritoriul Uniunii, statele membre ar trebui să prevadă tipuri și niveluri minime de sancțiuni penale și nepenale pentru infracțiunile definite în prezenta directivă. Nivelurile maxime ale pedepsei cu închisoarea și ale altor pedepse ar trebui să fie suficient de ridicate pentru a descuraja eventualii infractori și pentru a reflecta nocivitatea corupției. În același timp, nivelurile respective ar trebui să fie proporționale cu gravitatea fiecărei infracțiuni de corupție și să fie în concordanță cu nivelurile sancțiunilor penale stabilite în dreptul Uniunii și în dreptul intern. Statele membre ar trebui să se asigure că sancțiunile sunt puse în executare în măsura necesară pentru a descuraja săvârșirea acestor infracțiuni. În cazul în care dreptul intern prevede posibilitatea unor pedepse cu suspendare sau condiționate, liberarea anticipată, liberarea condiționată sau grațierea persoanelor condamnate pentru oricare dintre infracțiunile menționate în prezenta directivă, autoritățile judiciare ar trebui să poată lua în considerare, printre alți factori, gravitatea infracțiunilor respective.

([6]) Directiva (UE) 2018/1673 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2018 privind combaterea prin măsuri de drept penal a spălării banilor (JO L 284, 12.11.2018, p. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1673/oj).

([7]) Directiva (UE) 2024/1260 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 aprilie 2024 privind recuperarea și confiscarea activelor (JO L, 2024/1260, 2.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1260/oj).

(24) Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere aplicării corecte și eficace a măsurilor disciplinare sau a sancțiunilor de altă natură decât cea penală, cum ar fi sancțiunile administrative. Sancțiunile care nu pot fi echivalate cu sancțiunile penale, care sunt aplicate aceleiași persoane pentru aceeași faptă, pot fi luate în considerare în momentul condamnării persoanei respective pentru săvârșirea uneia dintre infracțiunile definite în prezenta directivă. Ar trebui să fie respectat pe deplin principiul interzicerii de a fi judecat sau condamnat de două ori pentru aceeași infracțiune (*ne bis in idem*).

(25) Statele membre sunt încurajate să le permită autorităților lor competente să aplice, complementar sau ca alternativă la pedeapsa cu închisoarea, sancțiuni sau măsuri care nu sunt neapărat de natură penală, cum ar fi excluderea de la procedurile de licitație sau interzicerea temporară de a candida la funcții publice. Aceste măsuri au un efect general de descurajare și ar putea reduce cazurile de recidivă a infractorilor condamnați. De asemenea, statele membre ar trebui să aibă în vedere stabilirea unor proceduri pentru suspendarea sau schimbarea temporară a repartizării unui funcționar public acuzat de săvârșirea unei infracțiuni menționate în prezenta directivă, ținând seama de necesitatea de a respecta principiul prezumției de nevinovăție și dreptul la o cale de atac efectivă.

(26) Pentru a consolida răspunsul justiției penale la infracțiunile legate de corupție și pentru a descuraja săvârșirea acestor infracțiuni, regimul de sancțiuni împotriva persoanelor juridice și a persoanelor fizice ar trebui să fie clarificat și aliniat la alte instrumente de drept penal ale Uniunii. În temeiul Directivelor 2009/81/CE ([8]), 2014/23/UE ([9]), 2014/24/UE ([10]) și 2014/25/UE ([11]) ale Parlamentului European și ale Consiliului, o condamnare pentru o faptă de corupție, prin hotărâre judecătorească definitivă, constituie un motiv de excludere de la participarea la o procedură de achiziții publice sau la o procedură de atribuire a unei concesiuni. Cu toate acestea, statele membre ar trebui să poată decide și să includă, printre sancțiunile sau măsurile penale sau nepenale care pot fi aplicate persoanelor juridice și persoanelor fizice, excluderea respectivelor persoane juridice de la procedurile de licitație sau de la concesiuni, pentru a acoperi și procedurile de achiziții și procedurile de atribuire a concesiunilor care se situează sub pragurile prevăzute în directivele relevante.

(27) Persoanelor juridice nu ar trebui să li se permită să evite răspunderea recurgând la intermediari, inclusiv la persoane juridice conexe, pentru a oferi, a promite sau a da mită unui funcționar public în numele acestora. În plus, amenzile aplicate persoanelor juridice ar trebui să fie calculate luând în considerare cifra lor de afaceri la nivel mondial sau pe baza unor cuantumuri maxime fixe. Soluționarea extrajudiciară este aplicată în contextul infracțiunilor de corupție și este adesea considerată o modalitate pragmatică și eficientă de soluționare a cazurilor care, în caz contrar, ar necesita un volum semnificativ de timp și resurse pentru anchetarea și urmărirea penală înainte de a ajunge în instanță. Cu toate acestea, soluționarea extrajudiciară ar putea prezenta, de asemenea, unele provocări, iar statele membre sunt încurajate să țină seama de astfel de provocări.

(28) Deși nu există o obligație de a majora pedepsele, statele membre ar trebui să se asigure că judecătorul sau instanța are posibilitatea de a lua în considerare circumstanțele agravante stabilite în prezenta directivă, astfel cum este pusă în aplicare în dreptul intern, când se pronunță o hotărâre împotriva autorilor infracțiunilor. Rămâne la aprecierea judecătorului sau a instanței să stabilească dacă majorează pedeapsa prin aplicarea circumstanțelor agravante specifice, luând în considerare circumstanțele specifice în fiecare caz în parte. Statele membre nu ar trebui să fie obligate să prevadă circumstanțe agravante în cazul în care dreptul intern prevede că infracțiunile definite în Decizia-cadru 2008/841/JAI a Consiliului ([12]) sunt pedepsite ca infracțiuni separate, iar acest lucru ar putea atrage sancțiuni mai severe.

([8]) Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității și de modificare a Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE (JO L 216, 20.8.2009, p. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).

([9]) Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind atribuirea contractelor de concesiune (JO L 94, 28.3.2014, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/23/oj).

([10]) Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE (JO L 94, 28.3.2014, p. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

([11]) Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE (JO L 94, 28.3.2014, p. 243, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj).

([12]) Decizia-cadru 2008/841/JAI a Consiliului din 24 octombrie 2008 privind lupta împotriva crimei organizate (JO L 300, 11.11.2008, p. 42, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2008/841/oj).

(29) Statele membre ar trebui să se asigure că judecătorul sau instanța are posibilitatea de a lua în considerare circumstanțele atenuante stabilite în prezenta directivă, astfel cum este pusă în aplicare în dreptul intern, când se pronunță o hotărâre împotriva autorilor infracțiunilor. Sub rezerva puterii discreționare a instanței, astfel de circumstanțe ar trebui să includă situațiile în care infractorii furnizează informații sau colaborează în alt mod cu autoritățile. În mod similar, în cazul în care persoanele juridice au pus în aplicare programe de control intern, de etică și de conformitate autentice, eficace și evaluate corespunzător, ar trebui să fie posibil ca astfel de acțiuni să fie considerate drept circumstanțe atenuante cu ocazia sancționării unor astfel de persoane juridice. De asemenea, ar trebui să fie avută în vedere aplicarea unor sancțiuni mai reduse în cazul în care, la descoperirea unei infracțiuni, o persoană juridică divulgă rapid informații și ia măsuri de remediere. În orice caz, stabilirea cuantumului real al sancțiunii în funcție de circumstanțele atenuante specifice rămâne la latitudinea judecătorului sau a instanței, ținând seama de circumstanțele specifice fiecărui caz în parte, inclusiv, după caz, de faptul că persoana juridică are programe de conformitate numai formal, denumite și „window dressing” (de fațadă).

(30) Parlamentarii și alți funcționari publici pot să beneficieze de imunitate sau de protecție juridică împotriva investigării sau urmăririi penale, care contribuie la consolidarea independenței acestora prin protejarea lor împotriva plângerilor nefondate, în special în ceea ce privește opiniile sau voturile exprimate în cursul exercitării funcțiilor lor. Cu toate acestea, o astfel de imunitate poate împiedica investigarea și urmărirea penală eficace a infracțiunilor de corupție, inclusiv prin afectarea depistării și a investigării sau a urmăririi penale a altor persoane care nu beneficiază de imunitate și care ar fi putut participa la infracțiune. Prin urmare, ar trebui să existe un echilibru adecvat între orice imunități sau privilegii jurisdicționale acordate funcționarilor publici pentru actele îndeplinite în cursul exercitării funcțiilor lor, pe de o parte, și posibilitatea de investigare, urmărire penală și judecare eficace a infracțiunilor de corupție, pe de altă parte. Statele membre ar trebui să se asigure că privilegiile cu privire la investigare și urmărire penală și imunitatea împotriva investigării și a urmăririi penale acordate funcționarilor naționali pentru infracțiunile menționate în prezenta directivă pot fi ridicate. Cu toate acestea, statele membre nu ar trebui să fie obligate să își modifice constituțiile naționale sau principiile constituționale atunci când transpun prezenta directivă. În transpunerea prezentei directive în dreptul intern, precum și în aplicarea dreptului intern care transpune prezenta directivă, se iau pe deplin în considerare privilegiile și imunitățile respective, inclusiv respectarea libertății membrului în exercitarea mandatul. Prezenta directivă nu ar trebui să afecteze exercitarea legitimă a formelor recunoscute de reprezentare a intereselor, prin care se poate urmări influențarea legitimă a procesului decizional public, dar care nu implică un schimb de foloase necuvenite. Reprezentarea intereselor este importantă pentru elaborarea unei politici care să beneficieze de sprijin din partea societății civile și să poată contribui în mod legitim la sectorul public.

(31) Fără a aduce atingere structurii sistemelor judiciare naționale, competențele discreționare în temeiul dreptului intern de a nu urmări penal persoane pentru infracțiunile menționate în prezenta directivă ar trebui să fie exercitate în conformitate cu norme și criterii clare. Astfel de norme ar trebui să urmărească să se aibă în vedere necesitatea, în general, a unor sancțiuni penale efective, proporționale și cu efect de descurajare pentru infracțiunile de corupție și să asigure eficacitatea procedurii judiciare.

(32) Prezenta directivă nu aduce atingere normelor și principiilor generale din dreptul penal intern privind aplicarea și executarea sancțiunilor în conformitate cu circumstanțele concrete în fiecare caz în parte.

(33) Având în vedere în special mobilitatea anumitor autori și a produselor provenite din săvârșirea unor activități infracționale, precum și complexitatea anchetelor transfrontaliere necesare pentru combaterea corupției, ar trebui ca toate statele membre să își determine competența pentru a le permite autorităților competente să investigheze și să urmărească penal efectiv infracțiunea în cauză, inclusiv atunci când infracțiunea este săvârșită integral sau parțial pe teritoriul lor. Ca parte a acestei obligații, statele membre ar trebui să se asigure că în competența lor intră și situațiile în care o infracțiune este săvârșită prin intermediul unui sistem informatic utilizat pe teritoriul lor, indiferent dacă tehnologia respectivă se situează sau nu pe teritoriul lor.

(34) Pentru a se asigura faptul că autoritățile competente au suficient timp la dispoziție pentru a efectua anchete și urmăriri penale complexe, prezenta directivă prevede un termen minim de prescripție care permite depistarea, investigarea, urmărirea penală și judecarea infracțiunilor de corupție într-un termen suficient după săvârșirea unor astfel de infracțiuni, fără a afecta statele membre care nu prevăd termene de prescripție pentru investigare, urmărire penală și executarea unei hotărâri judecătorești.

(35) Infracțiunile de corupție pot fi dificil de identificat și investigat, deoarece în majoritatea cazurilor au loc în secret. Prin urmare, un număr semnificativ de infracțiuni de corupție rămân nedetectate, iar autorii se pot bucura de produsele infracțiunilor de corupție săvârșite. Cu cât depistarea unei infracțiuni de corupție necesită mai mult timp, cu atât probele sunt mai dificil de obținut. Prin urmare, autoritățile de aplicare a legii și autoritățile competente ar trebui să dispună de instrumente de investigare adecvate pentru a colecta probe relevante privind infracțiunile de corupție care afectează adesea mai mult de un stat membru. În plus, statele membre ar trebui să asigure o formare suficientă, în strânsă coordonare cu Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii (CEPOL), inclusiv cu privire la utilizarea instrumentelor de investigare pentru desfășurarea cu succes a procedurilor și la identificarea și cuantificarea produselor infracțiunilor de corupție în contextul recuperării și al confiscării activelor. De asemenea, prezenta directivă facilitează colectarea de informații și probe prin stabilirea unor circumstanțe atenuante pentru infractorii care ajută autoritățile. Formarea autorităților de aplicare a legii și a autorităților judiciare ar trebui să vizeze cercetarea penală și procedurile penale referitoare la infracțiunile care intră în domeniul de aplicare al prezentei directive.

(36) Persoanele care furnizează autorităților competente informații dobândite într-un context profesional cu privire la cazuri de corupție din trecut, în curs sau planificate riscă să sufere represalii în acest context. Astfel de raportări ale avertizorilor de integritate pot consolida aplicarea legii, permițându-le autorităților competente să prevină, să depisteze și să urmărească penal cazurile de corupție în mod eficace. Având în vedere interesul public de a proteja instituțiile publice și private de astfel de acte și de a spori transparența, buna guvernanță și responsabilitatea, este necesar să se asigure existența unor mecanisme eficace care să le permită avertizorilor să utilizeze canale confidențiale, să alerteze autoritățile competente și să fie protejați împotriva represaliilor. Directiva (UE) 2019/1937 a Parlamentului European și a Consiliului ([13]) se aplică în ceea ce privește raportarea încălcărilor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii, astfel cum sunt menționate la articolul 325 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și cum sunt detaliate în măsurile relevante ale Uniunii, și, prin urmare, se aplică în ceea ce privește raportarea tuturor infracțiunilor care intră în domeniul de aplicare al Directivei (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului ([14]). Referitor la infracțiunile menționate în prezenta directivă, Directiva (UE) 2019/1937 ar trebui să se aplice în ceea ce privește raportarea acestor infracțiuni și protecția persoanelor care raportează astfel de infracțiuni, în condițiile stabilite în aceasta. Pe lângă obligațiile care decurg din Directiva (UE) 2019/1937, autoritățile naționale competente ar trebui să se asigure că persoanele care furnizează probe sau cooperează în alt mod în cadrul anchetelor penale au acces la protecția necesară, în conformitate cu dreptul intern.

(37) Întrucât publicul larg este afectat în mod negativ de infracțiunile de corupție și, în general, nu se poate reprezenta singur în calitate de victimă în cadrul procedurilor penale, în scopul aplicării eficace a legii, membrii publicului interesat ar trebui să aibă posibilitatea de a acționa în numele interesului general în cazurile de corupție, în conformitate cu dreptul intern și sub rezerva normelor procedurale relevante. Prezenta directivă nu impune statelor membre să introducă noi drepturi procesuale pentru membrii publicului interesat. Însă, atunci când într-un stat membru există astfel de drepturi procesuale ale membrilor publicului interesat pentru situații echivalente referitoare la infracțiuni, altele decât cele stabilite în temeiul prezentei directive, de exemplu dreptul de a se constitui ca parte civilă în cadrul unei proceduri judiciare, astfel de drepturi procesuale ar trebui să fie acordate membrilor publicului interesat și în cadrul procedurilor privind infracțiunile de corupție definite în prezenta directivă. Drepturile membrilor publicului interesat nu aduc atingere drepturilor victimelor, astfel cum sunt stabilite în Directiva 2012/29/UE a Parlamentului European și a Consiliului ([15]). Noțiunile de „membrii publicului interesat” și „victime” ar trebui să rămână distincte, iar statele membre nu ar trebui să aibă obligația de a aplica drepturile victimelor și în cazul membrilor publicului interesat. Prezenta directivă nu impune statelor membre să acorde membrilor publicului interesat drepturile procesuale din procedurile penale pe care le acordă altor categorii de persoane decât membrii publicului interesat.

([13]) Directiva (UE) 2019/1937 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2019 privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii (JO L 305, 26.11.2019, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj).

([14]) Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal (JO L 198, 28.7.2017, p. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj).

([15]) Directiva 2012/29/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/220/JAI a Consiliului (JO L 315, 14.11.2012, p. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj).

(38) Prezenta directivă impune statelor membre să adopte și să publice o strategie națională privind prevenirea și combaterea corupției. Statele membre sunt încurajate să elaboreze strategia națională în consultare cu societatea civilă, cu organismele sau structurile organizaționale anticorupție, cu experți independenți, cu cercetători și cu alte părți interesate. Strategia națională ar trebui să țină seama de nevoile, particularitățile și provocările statelor membre.

(39) Organizațiile independente ale societății civile sunt esențiale pentru buna funcționare a democrației și joacă un rol-cheie în susținerea valorilor comune pe care se întemeiază Uniunea. Acestea joacă un rol esențial de gardieni, semnalând amenințările la adresa statului de drept, contribuind la tragerea la răspundere a celor aflați la putere și asigurând respectarea drepturilor fundamentale. Statele membre ar trebui să promoveze participarea societății civile la activitățile anticorupție, după caz.

(40) Pluralismul și libertatea mass-mediei sunt factori-cheie ai statului de drept, ai responsabilității democratice, ai egalității și ai luptei împotriva corupției. Mass-media independentă și pluralistă, în special jurnalismul de investigație, joacă un rol important în controlul afacerilor publice, în detectarea eventualelor cazuri de corupție și probleme de integritate, în sporirea gradului de conștientizare a opiniei publice și în promovarea integrității. Statele membre au obligația de a garanta un mediu propice pentru jurnaliști, de a le proteja siguranța și de a promova în mod proactiv libertatea și pluralismul mass-mediei. Recomandarea Comisiei din 16 septembrie 2021 referitoare la protecția, siguranța și capacitarea jurnaliștilor și a celorlalți profesioniști din domeniul mass-mediei în Uniunea Europeană, Recomandarea Comisiei din 27 aprilie 2022 privind protecția jurnaliștilor și a apărătorilor drepturilor omului implicați în acțiuni de mobilizare publică împotriva procedurilor judiciare vădit nefondate sau abuzive („acțiuni strategice în justiție împotriva mobilizării publice”) și Directiva (UE) 2024/1069 a Parlamentului European și a Consiliului ([16]) includ garanții și standarde importante pentru a se asigura faptul că jurnaliștii, apărătorii drepturilor omului și alte persoane își pot îndeplini rolul în mod neîngrădit.

(41) Pentru a combate în mod eficace infracțiunile definite în prezenta directivă, este necesar ca autoritățile competente din statele membre să colecteze date statistice exacte, coerente și comparabile privind respectivele infracțiuni. Statele membre ar trebui, prin urmare, să asigure un sistem adecvat pentru înregistrarea, producerea și transmiterea datelor statistice disponibile privind infracțiunile definite în prezenta directivă. Este important ca respectivele date statistice să fie utilizate de statele membre pentru a analiza amploarea și tendințele în ceea ce privește infracțiunile legate de corupție, precum și pentru a furniza informații cetățenilor. Statele membre ar trebui să publice date statistice relevante privind procedurile legate de infracțiunile de corupție, extrase din datele care există deja la nivel centralizat sau descentralizat pe întreg teritoriul statului membru. Respectivele date pot fi analizate și utilizate de Comisie în contextul monitorizării, punerii în aplicare și evaluării prezentei directive, precum și în contextul aplicării oricăruia dintre instrumentele din setul de instrumente privind statul de drept, cum ar fi raportul anual privind statul de drept.

([16]) Directiva (UE) 2024/1069 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 aprilie 2024 privind protecția împotriva cererilor vădit neîntemeiate sau a procedurilor judiciare abuzive împotriva persoanelor implicate în acțiuni de mobilizare publică („acțiuni strategice în justiție împotriva mobilizării publice”) (JO L, 2024/1069, 16.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1069/oj).

(42) Pentru combaterea eficace a corupției, este esențial schimbul eficient de informații între autoritățile competente responsabile cu prevenirea, depistarea, investigarea sau urmărirea penală a infracțiunilor de corupție. Statele membre ar trebui să se asigure că între autoritățile competente de aplicare a legii se realizează un schimb de informații în mod eficace și în timp util utilizând aplicația de rețea pentru schimbul securizat de informații (SIENA) a Europol, în conformitate cu dreptul intern și cu dreptul Uniunii. Prezenta directivă, care urmărește să stabilească definiții comune ale infracțiunilor de corupție, ar trebui să servească drept criteriu de referință pentru schimbul de informații și cooperarea dintre autoritățile naționale competente în temeiul Regulamentelor (UE) nr. 603/2013 ([17]), (UE) 2018/1240 ([18]) și (UE) 2018/1862 ([19]) ale Parlamentului European și ale Consiliului, în temeiul Directivelor (UE) 2016/681 ([20]), (UE) 2019/1153 ([21]) și (UE) 2023/977 ([22]) ale Parlamentului European și ale Consiliului, și în temeiul Deciziei 2008/633/JAI a Consiliului ([23]).

(43) Corupția este o problemă transversală, iar vulnerabilitățile și modalitatea cea mai adecvată de corectare a acestora variază de la un sector la altul. Prin urmare, statele membre ar trebui, la intervale adecvate, să efectueze o evaluare pentru a identifica sectoarele sau categoriile profesionale cele mai expuse riscului de corupție și să elaboreze măsuri pentru a contracara principalele riscuri din sectoarele sau categoriile profesionale identificate, inclusiv prin organizarea periodică, dacă este cazul, a unor activități de conștientizare adaptate la particularitățile sectoarelor sau ale categoriilor profesionale identificate. Statele membre care au pus în aplicare strategii naționale ample de combatere a corupției ar putea, de asemenea, să aleagă modul în care abordează evaluările riscurilor în strategiile respective, atât timp cât riscurile sunt evaluate și măsurile sunt revizuite periodic. De exemplu, astfel cum se menționează în Raportul Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor din 23 ianuarie 2019 intitulat „Sisteme din Uniunea Europeană de acordare a cetățeniei și a dreptului de ședere pentru investitori”, programele de acordare a dreptului de ședere investitorilor se numără printre sectoarele care prezintă riscuri ridicate de corupție și, prin urmare, ar trebui să fie incluse în evaluările sectoarelor cele mai expuse riscului de corupție și în cursurile de formare care trebuie să fie oferite de statele membre, astfel cum se prevede în prezenta directivă.

(44) Pentru a asigura un nivel echivalent de protecție a intereselor financiare ale Uniunii și a intereselor financiare naționale, dispozițiile Directivei (UE) 2017/1371 ar trebui să fie aliniate la cele ale prezentei directive. În acest scop, normele aplicabile infracțiunilor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii în ceea ce privește sancțiunile penale sau nepenale, circumstanțele agravante și atenuante și termenele de prescripție ar trebui să fie echivalente cu cele prevăzute de prezenta directivă.

([17]) Regulamentul (UE) nr. 603/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind instituirea sistemului „Eurodac” pentru compararea amprentelor digitale în scopul aplicării eficiente a Regulamentului (UE) nr. 604/2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid și privind cererile autorităților de aplicare a legii din statele membre și a Europol de comparare a datelor Eurodac în scopul asigurării respectării aplicării legii și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1077/2011 de instituire a Agenției europene pentru gestionarea operațională a sistemelor informatice la scară largă, în spațiul de libertate, securitate și justiție (JO L 180, 29.6.2013, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/603/oj).

([18]) Regulamentul (UE) 2018/1240 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 septembrie 2018 de instituire a Sistemului european de informații și de autorizare privind călătoriile (ETIAS) și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1077/2011, (UE) nr. 515/2014, (UE) 2016/399, (UE) 2016/1624 și (UE) 2017/2226 (JO L 236, 19.9.2018, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj).

([19]) Regulamentul (UE) 2018/1862 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 noiembrie 2018 privind instituirea, funcționarea și utilizarea Sistemului de informații Schengen (SIS) în domeniul cooperării polițienești și al cooperării judiciare în materie penală, de modificare și de abrogare a Deciziei 2007/533/JAI a Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1986/2006 al Parlamentului European și al Consiliului și a Deciziei 2010/261/UE a Comisiei (JO L 312, 7.12.2018, p. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1862/oj).

([20]) Directiva (UE) 2016/681 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind utilizarea datelor din registrul cu numele pasagerilor (PNR) pentru prevenirea, depistarea, investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor de terorism și a infracțiunilor grave (JO L 119, 4.5.2016, p. 132, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/681/oj).

([21]) Directiva (UE) 2019/1153 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 de stabilire a normelor de facilitare a utilizării informațiilor financiare și de alt tip în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a anumitor infracțiuni și de abrogare a Deciziei 2000/642/JAI a Consiliului, (JO L 186, 11.7.2019, p. 122, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1153/oj).

([22]) Directiva (UE) 2023/977 a Parlamentului European și a Consiliului din 10 mai 2023 privind schimbul de informații dintre autoritățile de aplicare a legii ale statelor membre și de abrogare a Deciziei-cadru 2006/960/JAI a Consiliului (JO L 134, 22.5.2023, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/977/oj).

([23]) Decizia 2008/633/JAI a Consiliului din 23 iunie 2008 privind accesul la Sistemul de informații privind vizele (VIS) în vederea consultării de către autoritățile desemnate ale statelor membre și de către Europol în scopul prevenirii, depistării și cercetării infracțiunilor de terorism și a altor infracțiuni grave (JO L 218, 13.8.2008, p. 129, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2008/633/oj).

(45) Punerea în aplicare a prezentei directive ar trebui să asigure un nivel de protecție a intereselor financiare ale Uniunii echivalent cu cel asigurat protecției intereselor financiare naționale.

(46) Întrucât obiectivele prezentei directive, și anume de a stabili norme comune minime privind definirea infracțiunilor în domeniul corupției în toate statele membre și existența unor sancțiuni penale eficace, proporționale și cu efect de descurajare pentru infracțiunile respective, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de către statele membre, dar, având în vedere amploarea și efectele prezentei directive, acesta poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE). În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor respective.

(47) Efectul de descurajare urmărit prin aplicarea sancțiunilor penale necesită o atenție deosebită în ceea ce privește drepturile fundamentale. Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și principiile consacrate, în special, de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, cu precădere dreptul la libertate și securitate, protecția datelor cu caracter personal, libertatea de alegere a ocupației și dreptul la muncă, libertatea de a desfășura o activitate comercială, dreptul la proprietate, dreptul la o cale de atac efectivă și la un proces echitabil, prezumția de nevinovăție și dreptul la apărare, principiile legalității și proporționalității infracțiunilor și pedepselor, precum și principiul *ne bis in idem*.

(48) În conformitate cu articolul 42 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului ([24]), Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor a emis un aviz la 21 iunie 2023.

(49) În conformitate cu articolul 3 din Protocolul nr. 21 privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la TUE și la TFUE, Irlanda a notificat, prin scrisoarea din 10 iulie 2023, intenția sa de a participa la adoptarea și la aplicarea prezentei directive.

(50) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul nr. 22 privind poziția Danemarcei, anexat la TUE și la TFUE, Danemarca nu participă la adoptarea prezentei directive, aceasta nu este obligatorie pentru respectivul stat membru și nu i se aplică. Deciziacadru 2003/568/JAI continuă să fie obligatorie pentru Danemarca și să se aplice acesteia,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiect și domeniu de aplicare

Prezenta directivă stabilește norme minime privind definiția infracțiunilor și sancțiunile penale și nepenale în domeniul corupției, precum și măsuri pentru o mai bună prevenire și combatere a corupției.

([24]) Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE (JO L 295, 21.11.2018, p. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

1. „bunuri” înseamnă fondurile sau activele de orice natură, inclusiv criptoactivele, corporale sau necorporale, mobile sau imobile, tangibile sau intangibile, precum și documentele sau instrumentele juridice sub orice formă, inclusiv cele electronice sau digitale, care dovedesc un titlu sau un drept în astfel de fonduri sau active;

2. „funcționar public” înseamnă:

   (a) un funcționar al Uniunii sau un funcționar național al unui stat membru ori al unei țări terțe;

   (b) orice altă persoană căreia i s-a încredințat și care exercită o funcție de serviciu public, în conformitate cu dreptul intern, inclusiv cele numite de o autoritate publică din statele membre sau din țări terțe ori cele sub autoritatea unei astfel de autorități publice;

   (c) o persoană căreia i s-a încredințat și care exercită o funcție de serviciu public pentru o organizație internațională sau pentru o instanță internațională;

3. „funcționar al Uniunii” înseamnă o persoană care:

   (a) este funcționar sau alt agent angajat de Uniune în temeiul unui contract, în înțelesul Statutului funcționarilor și Regimului aplicabil celorlalți agenți ai Uniunii Europene prevăzute de Regulamentul (CEE, Euratom, CECA) nr. 259/68 al Consiliului ([25]) (denumit în continuare „Statutul funcționarilor”); sau

   (b) este detașată la nivelul Uniunii de către un stat membru sau de către orice organism public sau privat și care îndeplinește atribuții echivalente celor îndeplinite de funcționari sau de alți agenți ai Uniunii.

   Membrii unei instituții, ai unui organ, ai unui oficiu sau ai unei agenții a Uniunii și personalul unor astfel de organisme sunt asimilați funcționarilor Uniunii, în măsura în care nu li se aplică Statutul funcționarilor;

4. „funcționar național” înseamnă orice persoană care deține o funcție executivă, administrativă sau judecătorească la nivel național, regional sau local, fie că este numită sau aleasă, sau angajată pe baza unui contract permanent sau temporar, remunerată sau neremunerată, indiferent de vechimea în funcție a persoanei respective.

   Orice persoană care deține o funcție legislativă la nivel național, regional sau local este asimilată funcționarului național, în conformitate cu dreptul intern;

5. „arbitru” înseamnă orice persoană căreia i se solicită să pronunțe o hotărâre obligatorie din punct de vedere juridic în litigiile cu care este sesizată de părțile la acordul de arbitraj, în cazul în care statutul de arbitru este prevăzut în dreptul intern;

6. „jurat” înseamnă orice persoană care acționează în calitate de membru al unui organism responsabil cu luarea unei decizii privind stabilirea vinovăției unei persoane acuzate în cadrul unui proces, în conformitate cu dreptul intern;

7. „încălcarea unei obligații” înseamnă, cel puțin, orice comportament care constituie o încălcare a unei obligații legale sau o încălcare a normelor sau a dispozițiilor profesionale care se aplică în cadrul activității profesionale a unei persoane care exercită o funcție de conducere sau desfășoară o activitate, sub orice formă, pentru o entitate din sectorul privat;

([25]) Regulamentul (CEE, Euratom, CECO) nr. 259/68 al Consiliului din 29 februarie 1968 de stabilire a Statutului funcționarilor Comunităților Europene, precum și a Regimului aplicabil celorlalți agenți ai acestor comunități și de instituire a unor măsuri speciale tranzitorii aplicabile funcționarilor Comisiei (JO L 56, 4.3.1968, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj).

8. „persoană juridică” înseamnă orice entitate care are personalitate juridică în temeiul dreptului intern aplicabil, cu excepția statelor sau a organismelor publice în exercitarea prerogativelor lor de autoritate publică și a organizațiilor publice internaționale;

9. „înalt funcționar” înseamnă un funcționar public căruia îi sunt încredințate funcții executive, administrative, legislative sau judiciare esențiale în conformitate cu dreptul intern; această noțiune poate include: șefi ai administrației centrale și regionale, membri ai administrației centrale și regionale, miniștri adjuncți, secretari de stat, consilieri politici cheie, șefi și membri ai biroului privat sau ai cabinetului unui ministru, în cazul în care acestea au fost înființate, membri ai camerelor parlamentare, membri ai curților constituționale și ai instanțelor supreme, procurorul general și membri ai instituțiilor supreme de audit, precum și membri ai colegiului comisarilor Comisiei Europene și membri ai Parlamentului European.

Dispozițiile prezentei directive privind înalții funcționari se interpretează fără a aduce atingere imunităților și privilegiilor stabilite în temeiul constituțiilor sau al legilor naționale.

CAPITOLUL II

INFRACȚIUNI DE CORUPȚIE

Articolul 3

Mita în sectorul public

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, atunci când sunt săvârșite cu intenție, următoarele fapte constituie infracțiune:

(a) promisiunea, oferirea sau darea, în mod direct sau printr-un intermediar, a unor foloase necuvenite de orice natură unui funcționar public, pentru respectivul funcționar sau pentru un terț, pentru ca respectivul funcționar să acționeze sau să se abțină de la a acționa în exercitarea funcțiilor sale (dare de mită în sectorul public);

(b) pretinderea sau primirea de către un funcționar public, în mod direct sau printr-un intermediar, a unor foloase necuvenite de orice natură sau acceptarea oferirii sau a promisiunii unor astfel de foloase pentru sine sau pentru altul, pentru ca respectivul funcționar să acționeze sau să se abțină de la a acționa în exercitarea funcțiilor sale (luare de mită în sectorul public).

În sensul prezentului articol, arbitrii și jurații sunt considerați funcționari publici.

Articolul 4

Mita în sectorul privat

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, atunci când sunt săvârșite cu intenție și în cadrul activităților economice, financiare ori comerciale sau de afaceri, următoarele fapte constituie infracțiune:

(a) promisiunea, oferirea sau darea, în mod direct sau printr-un intermediar, a unor foloase necuvenite de orice natură unei persoane care exercită sub orice formă o funcție de conducere sau desfășoară o activitate într-o entitate din sectorul privat, pentru persoana respectivă sau pentru un terț, cu scopul ca respectiva persoană să acționeze sau să se abțină de la a acționa, cu încălcarea atribuțiilor sale (dare de mită în sectorul privat);

(b) pretinderea sau primirea de către o persoană care exercită sub orice formă o funcție de conducere sau desfășoară o activitate într-o entitate din sectorul privat, în mod direct sau printr-un intermediar, a unor foloase necuvenite de orice natură sau acceptarea oferirii sau a promisiunii unor astfel de foloase pentru sine sau pentru altul, cu scopul ca respectiva persoană să acționeze sau să se abțină de la a acționa, cu încălcarea atribuțiilor sale (luare de mită în sectorul privat).

Articolul 5

Deturnarea de fonduri

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, atunci când este săvârșită cu intenție, angajarea, plata, însușirea sau folosirea de către un funcționar public a unor bunuri a căror gestionare îi este încredințată respectivului funcționar public, în mod direct sau indirect, contrar scopului pentru care au fost destinate, constituie infracțiune atunci când este săvârșită în folosul respectivului funcționar sau în folosul unei alte persoane sau entități sau când cauzează un prejudiciu intereselor financiare ale entității publice sau private în cauză.

(2) Statele membre pot lua măsurile necesare pentru a se asigura că, atunci când este săvârșită cu intenție, angajarea, plata, însușirea sau folosirea, în cadrul activităților economice, financiare ori comerciale sau de afaceri, de către o persoană care exercită sub orice formă o funcție de conducere sau desfășoară o activitate, pentru o entitate din sectorul privat, a oricăror bunuri a căror gestionare îi este încredințată în mod direct sau indirect respectivei persoane, contrar scopului pentru care au fost destinate, constituie infracțiune atunci când este săvârșită în folosul respectivei persoane sau în folosul unei alte persoane sau entități sau când cauzează un prejudiciu intereselor financiare ale entității publice sau private în cauză.

Articolul 6

Traficul de influență

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, atunci când sunt săvârșite cu intenție, următoarele fapte constituie infracțiune:

(a) promisiunea, oferirea sau darea, în mod direct sau printr-un intermediar, a unor foloase necuvenite de orice natură oricărei persoane pentru a exercita o influență necorespunzătoare asupra unei acțiuni sau inacțiuni a unui funcționar public în exercitarea funcției respectivului funcționar în vederea obținerii unui folos necuvenit din partea unui funcționar public;

(b) pretinderea sau primirea, în mod direct sau printr-un intermediar, a unor foloase necuvenite de orice natură sau acceptarea unei oferte sau a unei promisiuni referitoare la astfel de foloase, de către orice persoană pentru a exercita o influență necorespunzătoare asupra unei acțiuni sau inacțiuni a unui funcționar public în exercitarea funcției respectivului funcționar în vederea obținerii unui folos necuvenit din partea unui funcționar public.

În sensul prezentului articol, arbitrii și jurații sunt considerați funcționari publici.

(2) Pentru ca faptele menționate la alineatul (1) să constituie infracțiune, este irelevant dacă influența este exercitată efectiv sau dacă pretinsa influență determină sau nu rezultatele preconizate.

Articolul 7

Exercitarea ilegală a funcțiilor publice

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, atunci când sunt săvârșite cu intenție, constituie infracțiuni cel puțin anumite încălcări grave ale legii săvârșite în îndeplinirea sau neîndeplinirea unui act de către un funcționar public în exercitarea funcțiilor respectivului funcționar. Statele membre pot limita aplicarea prezentului articol la anumite categorii de funcționari publici.

Articolul 8

Obstrucționarea justiției

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, atunci când sunt săvârșite cu intenție, următoarele fapte constituie una sau mai multe infracțiuni:

(a) întrebuințarea, în mod direct sau printr-un intermediar, de violențe, amenințări ori intimidări sau promisiunea, oferirea sau darea unor foloase pentru a obține o mărturie mincinoasă sau pentru a influența o declarație sau producerea de probe în cadrul unei proceduri referitoare la săvârșirea oricăreia dintre infracțiunile menționate la articolele 3-6, 9 și 11;

(b) întrebuințarea, în mod direct sau printr-un intermediar, de violențe, amenințări ori intimidări pentru a influența exercitarea atribuțiilor oficiale de către o persoană care deține funcția de judecător sau procuror sau de către un membru al unei autorități de aplicare a legii referitoare la săvârșirea oricăreia dintre infracțiunile menționate la articolele 3-6, 9 și 11.

Articolul 9

Îmbogățirea prin infracțiuni de corupție

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că dobândirea, deținerea sau folosirea cu intenție a unor bunuri de către un funcționar public care, la momentul primirii, știa că respectivele bunuri provin din săvârșirea de către un alt funcționar public a oricăreia dintre infracțiunile menționate la articolele 3-6, 8 și 11, constituie infracțiune.

Articolul 10

Ascunderea

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că ascunderea sau disimularea cu intenție a adevăratei naturi, a originii, a situării, a înstrăinării, a circulației bunurilor sau a adevăratelor drepturi de proprietate ori a adevăratului proprietar al acestora, cunoscând că bunurile provin din săvârșirea oricăreia dintre infracțiunile menționate la articolele 3-6, 8 și 11, constituie infracțiune.

Articolul 11

Instigarea, complicitatea și tentativa

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că instigarea la săvârșirea uneia dintre infracțiunile menționate la articolele 3-6 și 8-10 constituie infracțiune.

(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că complicitatea la săvârșirea uneia dintre infracțiunile menționate la articolele 3-6 și 8-10 constituie infracțiune.

(3) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că tentativa de a săvârși una dintre infracțiunile menționate la articolele 9 și 10 se pedepsește ca infracțiune și iau în considerare luarea măsurilor necesare pentru a se asigura că tentativa de a săvârși cel puțin una dintre infracțiunile menționate la articolele 3-6 se pedepsește ca infracțiune.

Articolul 12

Sancțiuni și măsuri aplicabile persoanelor fizice

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că pedepsele pentru infracțiunile menționate la articolele 3-11 sunt efective, proporționale și cu efect de descurajare.

(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că:

(a) infracțiunea menționată la articolul 3, atunci când actul care urmează să fie îndeplinit sau abținerea de la îndeplinirea actului care urmează să fie îndeplinit de funcționar constituie o încălcare a atribuțiilor respectivului funcționar, se pedepsește cu o pedeapsă maximă cu închisoarea de cel puțin cinci ani;

(b) infracțiunile menționate la articolul 5 alineatul (1) și articolele 9 și 10 se pedepsesc cu o pedeapsă maximă cu închisoarea de cel puțin patru ani;

(c) infracțiunile menționate la articolul 3, atunci când actul care urmează să fie îndeplinit sau abținerea de la îndeplinirea actului care urmează să fie îndeplinit de funcționar nu constituie o încălcare a atribuțiilor respectivului funcționar, și la articolele 4 și 6 se pedepsesc cu o pedeapsă maximă cu închisoarea de cel puțin trei ani.

(3) Statele membre pot prevedea că faptele descrise la articolul 5 nu constituie infracțiune atunci când foloasele sau prejudiciul în cauză este mai mic de 10 000 EUR. Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că pragul de 10 000 EUR sau mai mult poate fi atins printr-o serie de fapte prevăzute la articolul 5, care sunt conexe și au aceeași natură, atunci când faptele respective sunt săvârșite de același autor al infracțiunii.

(4) Fără a aduce atingere alineatelor (1) și (2) de la prezentul articol, statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că persoanelor fizice care au săvârșit infracțiunile menționate la articolele 3-6 și 8-11 li se pot aplica și alte sancțiuni sau măsuri, penale sau nepenale, proporționale cu gravitatea faptelor. Astfel de sancțiuni și măsuri pot include următoarele:

(a) amenda;

(b) demiterea sau suspendarea dintr-o funcție publică și schimbarea repartizării într-un alt post;

(c) interzicerea exercitării dreptului de:

(i) a deține o funcție publică;

(ii) a exercita o funcție de serviciu public;

(iii) a deține o funcție în cadrul unei persoane juridice deținute integral sau parțial de statul membru respectiv;

(iv) a desfășura activitățile economice care au avut ca rezultat infracțiunea în cauză sau au înlesnit săvârșirea infracțiunii;

(d) interdicția temporară de a candida pentru funcții publice;

(e) retragerea permiselor și a autorizațiilor de desfășurare a activităților care au avut ca rezultat infracțiunea în cauză sau au înlesnit săvârșirea infracțiunii;

(f) excluderea de la accesul la fonduri publice, inclusiv de la procedurile de achiziții publice, granturi, concesiuni și licențe;

(g) în cazul în care există un interes public, publicarea integrală sau parțială a hotărârii judecătorești care vizează infracțiunea comisă și sancțiunile sau măsurile aplicate, fără a aduce atingere normelor privind confidențialitatea și protecția datelor cu caracter personal.

Articolul 13

Răspunderea persoanelor juridice

(1) Statele membre se asigură că se poate angaja răspunderea persoanelor juridice pentru infracțiunile menționate la articolele 3-6 și 8-11 atunci când infracțiunile respective au fost săvârșite în beneficiul lor de către orice persoană care deține o funcție de conducere în cadrul persoanei juridice respective, acționând individual sau ca membru al unui organism al respectivei persoane juridice, în baza unuia sau a mai multora dintre următoarele temeiuri:

(a) un mandat de reprezentare a persoanei juridice;

(b) o competență de a lua decizii în numele persoanei juridice; sau

(c) o competență de exercitare a controlului în cadrul persoanei juridice.

(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că se poate angaja răspunderea persoanelor juridice atunci când lipsa supravegherii sau a controlului din partea unei persoane menționate la alineatul (1) de la prezentul articol a făcut posibilă săvârșirea de către o persoană aflată sub autoritatea sa a unei infracțiuni menționate la articolele 3-6 și 811 în beneficiul respectivei persoane juridice.

(3) Răspunderea unei persoane juridice în temeiul alineatelor (1) și (2) de la prezentul articol nu exclude inițierea unor proceduri penale împotriva persoanelor fizice care săvârșesc, instigă ori sunt complici la infracțiunile menționate la articolele 3-6 și 8-11.

Articolul 14

Sancțiuni și măsuri aplicabile persoanelor juridice

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că unei persoane juridice a cărei răspundere este angajată în temeiul articolului 13 alineatul (1) sau (2) i se aplică sancțiuni sau măsuri, penale sau nepenale, efective, proporționale și cu efect de descurajare.

(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că sancțiunile sau măsurile aplicabile persoanelor juridice a căror răspundere este angajată în temeiul articolului 13 alineatul (1) sau (2) pentru infracțiunile menționate la articolele 3-6 și 8-11 includ amenzi penale sau nepenale, al căror cuantum este proporțional cu gravitatea faptelor și cu situația individuală, financiară și de altă natură a persoanei juridice în cauză, și că pot include alte sancțiuni sau măsuri penale sau nepenale, proporționale cu gravitatea faptelor, precum:

(a) excluderea de la dreptul de a beneficia de prestații sau ajutoare de stat;

(b) excluderea de la accesul la fonduri publice, inclusiv de la procedurile de achiziții publice, granturi, concesiuni și licențe;

(c) interzicerea temporară sau permanentă a exercitării activităților economice;

(d) retragerea permiselor și a autorizațiilor de desfășurare a activităților care au avut ca rezultat infracțiunea în cauză sau au înlesnit săvârșirea infracțiunii;

(e) posibilitatea ca autoritățile publice să anuleze sau să rezilieze un contract, în contextul căruia a fost săvârșită infracțiunea;

(f) plasarea sub supraveghere judiciară;

(g) lichidarea judiciară;

(h) închiderea unităților care au servit la săvârșirea infracțiunii; și

(i) în cazul în care există un interes public, publicarea integrală sau parțială a hotărârii judecătorești care vizează infracțiunea comisă și pedepsele sau măsurile aplicate, fără a aduce atingere normelor privind confidențialitatea și protecția datelor cu caracter personal.

(3) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că cel puțin unei persoane juridice a cărei răspundere este angajată în temeiul articolului 13 alineatul (1) pentru infracțiunile menționate la articolele 3-6 și 9, i se aplică amenzi penale sau nepenale, al căror cuantum este proporțional cu gravitatea faptelor și cu situația individuală, financiară și de altă natură a persoanei juridice în cauză. Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că nivelul maxim al unor astfel de amenzi nu este mai mic de:

(a) pentru infracțiunile menționate la articolele 3-5:

(i) 5 % din cifra de afaceri totală la nivel mondial a persoanei juridice în cauză, înregistrată fie în exercițiul financiar anterior celui în care a fost săvârșită infracțiunea, fie în exercițiul financiar anterior celui în care a fost luată decizia de aplicare a amenzii; sau, alternativ,

(ii) un cuantum echivalent cu 40 000 000 EUR.

(b) pentru infracțiunile menționate la articolele 6, 8 și 9:

(i) 3 % din cifra de afaceri totală la nivel mondial a persoanei juridice în cauză, înregistrată fie în exercițiul financiar anterior celui în care a fost săvârșită infracțiunea, fie în exercițiul financiar anterior celui în care a fost luată decizia de aplicare a amenzii; sau, alternativ,

(ii) un cuantum echivalent cu 24 000 000 EUR.

Statele membre pot prevedea norme pentru cazurile în care nu este posibil să se stabilească cuantumul amenzii pe baza cifrei de afaceri totale înregistrate la nivel mondial de persoana juridică în exercițiul financiar anterior celui în care a fost săvârșită infracțiunea sau în exercițiul financiar anterior celui în care a fost luată decizia de aplicare a amenzii.

Articolul 15

Circumstanțe agravante

(1) În măsura în care aceasta nu face deja parte din elementele constitutive ale infracțiunilor menționate la articolele 3-6 și 9, statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, în ceea ce privește infracțiunile relevante menționate la articolele 3-6 și 9-11, circumstanța că infracțiunile au fost săvârșite în cadrul unei organizații criminale în sensul Deciziei-cadru 2008/841/JAI este considerată drept circumstanță agravantă.

(2) În măsura în care următoarele circumstanțe nu fac deja parte din elementele constitutive ale infracțiunilor menționate la articolele 3-6 și 9, statele membre pot lua măsurile necesare pentru a se asigura că, în ceea ce privește infracțiunile relevante menționate la articolele 36 și 9-11, una sau mai multe dintre următoarele circumstanțe pot, în conformitate cu dreptul intern, să fie considerate drept circumstanțe agravante:

(a) autorul infracțiunii este un înalt funcționar;

(b) autorul infracțiunii a fost condamnat anterior prin hotărâre definitivă pentru săvârșirea de infracțiuni de aceeași natură cu cele menționate la articolele 3-6 și 911;

(c) autorul infracțiunii a obținut un beneficiu substanțial sau infracțiunea a cauzat prejudicii substanțiale, în măsura în care acest beneficiu sau aceste prejudicii pot fi stabilite;

(d) autorul infracțiunii exercită atribuții de investigare, urmărire penală sau judecată;

(e) autorul infracțiunii a profitat de situația de vulnerabilitate a unei persoane implicate în săvârșirea infracțiunii;

(f) autorul infracțiunii este o entitate obligată în sensul articolului 2 din Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului ([26]) sau un angajat al unei entități obligate sau are un mandat, fie individual, fie ca parte a unui organ al entității obligate, de reprezentare a entității respective sau competența de a lua decizii în numele entității respective sau de exercitare a controlului în cadrul entității obligate și a săvârșit infracțiunea în exercitarea activităților sale profesionale.

Articolul 16

Circumstanțe atenuante

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, în ceea ce privește infracțiunile relevante menționate la articolele 3-6 și 8-11, una sau mai multe dintre următoarele circumstanțe pot, în conformitate cu dreptul intern, să fie considerate drept circumstanțe atenuante:

(a) autorul infracțiunii furnizează autorităților competente informații pe care altfel nu le-ar fi putut obține, ajutându-le să îi identifice sau să îi aducă în fața justiției pe ceilalți autori ai infracțiunii;

(b) autorul infracțiunii furnizează autorităților competente informații pe care altfel nu le-ar fi putut obține, ajutându-le să găsească probe;

(c) în cazul în care o persoană juridică este considerată răspunzătoare pentru oricare dintre infracțiunile menționate la articolele 3-6 și 8-11 și, cu excepția cazului în care constituie un motiv pentru exonerare de răspundere, a pus în aplicare programe eficace de control intern, de conștientizare în materie de etică și de conformitate pentru a preveni corupția înainte sau după săvârșirea infracțiunii;

(d) în cazul în care o persoană juridică este considerată răspunzătoare pentru oricare dintre infracțiunile menționate la articolele 3-6 și 8-11 și, după ce infracțiunea a fost descoperită, a adus rapid și voluntar infracțiunea la cunoștința autorităților competente și a luat măsuri de remediere.

Circumstanțele atenuante menționate la literele (c) și (d) sunt aplicabile doar în cazul persoanelor juridice.

Articolul 17

Privilegiile referitoare la investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor de corupție și imunitatea față de acestea

Cu excepția cazului în care acest lucru contravine constituțiilor, principiilor constituționale și legilor lor, statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că pot fi ridicate privilegiile în ceea ce privește investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor de corupție și imunitatea față de investigarea și urmărirea penală pentru infracțiunile menționate în prezenta directivă.

([26]) Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei (JO L 141, 5.6.2015, p. 73, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2015/849/oj).

Articolul 18

Competența

(1) Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a-și stabili competența în privința infracțiunilor menționate în prezenta directivă atunci când:

(a) infracțiunea a fost săvârșită, în totalitate sau parțial, pe teritoriul său;

(b) autorul infracțiunii este resortisant al său.

(2) Un stat membru informează Comisia atunci când decide să își extindă competența pentru a cuprinde una sau mai multe dintre infracțiunile menționate în prezenta directivă săvârșite în afara teritoriului său, în cazul în care:

(a) autorul infracțiunii își are reședința obișnuită pe teritoriul său;

(b) infracțiunea a fost săvârșită împotriva unuia dintre resortisanții săi sau a unei persoane care își are reședința obișnuită pe teritoriul său;

(c) infracțiunea a fost săvârșită în beneficiul unei persoane juridice stabilite pe teritoriul său;

(d) infracțiunea este săvârșită în beneficiul unei persoane juridice în legătură cu orice activitate desfășurată integral sau parțial pe teritoriul său.

(3) În cazul în care o infracțiune menționată în prezenta directivă intră în competența mai multor state membre, statele membre respective cooperează pentru a stabili care stat membru urmează să desfășoare procedurile penale. Atunci când este cazul, chestiunea este transmisă către Eurojust în conformitate cu articolul 12 alineatul (2) din Deciziacadru 2009/948/JAI a Consiliului ([27]).

(4) În cazurile menționate la alineatul (1) litera (b), statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că exercitarea propriei competențe nu este supusă condiției ca urmărirea penală să poată fi inițiată numai în urma unei denunțări din partea statului pe teritoriul căruia a fost săvârșită infracțiunea sau în urma depunerii unei plângeri în statul în care a fost săvârșită infracțiunea.

Articolul 19

Termenele de prescripție

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a prevedea un termen de prescripție care să permită investigarea, urmărirea penală, judecarea și pronunțarea de hotărâri judecătorești în cazul infracțiunilor menționate la articolele 3-6 și 8-11 într-un termen suficient după săvârșirea acestor infracțiuni, astfel încât infracțiunile respective să poată fi combătute efectiv. Un astfel de termen de prescripție este după cum urmează:

(a) cel puțin opt ani de la data săvârșirii unei infracțiuni pentru care se prevede o pedeapsă maximă cu închisoarea de cel puțin patru ani;

(b) cel puțin cinci ani de la data săvârșirii unei infracțiuni pentru care se prevede o pedeapsă maximă cu închisoarea de cel puțin trei ani.

([27]) Decizia-cadru 2009/948/JAI a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind prevenirea și soluționarea conflictelor referitoare la exercitarea competenței în cadrul procedurilor penale (JO L 328, 15.12.2009, p. 42, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2009/948/oj).

(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a prevedea un termen de prescripție care să permită executarea pedepselor aplicate în urma unei condamnări definitive pentru infracțiunile menționate la articolele 3-6 și 8-11 pentru o perioadă suficientă după condamnarea respectivă. Un astfel de termen de prescripție este după cum urmează:

(a) cel puțin 10 ani de la data condamnării definitive în următoarele cazuri:

(i) o pedeapsă cu închisoarea de peste un an, sau alternativ;

(ii) o pedeapsă cu închisoarea pentru o infracțiune care se pedepsește cu o pedeapsă maximă cu închisoarea de cel puțin patru ani;

(b) cel puțin cinci ani de la data condamnării definitive în următoarele cazuri:

(i) o pedeapsă cu închisoarea de cel mult un an, sau alternativ;

(ii) o pedeapsă cu închisoarea pentru o infracțiune care se pedepsește cu o pedeapsă maximă cu închisoarea de cel puțin trei ani.

(3) Prin derogare de la alineatul (1) de la prezentul articol, statele membre pot stabili un termen de prescripție mai scurt, cu condiția ca termenul respectiv să poată fi întrerupt sau suspendat în cazul anumitor acte. Termenul respectiv nu poate fi mai scurt de:

(a) cinci ani pentru infracțiunile pentru care se prevede o pedeapsă maximă cu închisoarea de cel puțin patru ani;

(b) trei ani pentru infracțiunile pentru care se prevede o pedeapsă maximă cu închisoarea de cel puțin trei ani.

(4) Prin derogare de la alineatul (2) de la prezentul articol, statele membre pot stabili un termen de prescripție mai scurt, cu condiția ca termenul respectiv să poată fi întrerupt sau suspendat în cazul anumitor acte. Acest termen nu este mai scurt de:

(a) cinci ani de la data condamnării definitive în următoarele cazuri:

(i) o pedeapsă cu închisoarea de peste un an, sau alternativ;

(ii) o pedeapsă cu închisoarea pentru o infracțiune care se pedepsește cu o pedeapsă maximă cu închisoarea de cel puțin patru ani;

(b) trei ani de la data condamnării definitive în următoarele cazuri:

(i) o pedeapsă cu închisoarea de cel mult un an, sau alternativ;

(ii) o pedeapsă cu închisoarea pentru o infracțiune care se pedepsește cu o pedeapsă maximă cu închisoarea de cel puțin trei ani.

CAPITOLUL III

PREVENIRE, RAPORTARE ȘI INVESTIGARE

Articolul 20

Prevenirea corupției

(1) Statele membre iau măsuri adecvate, cum ar fi campanii de informare și de conștientizare, pentru a spori gradul de informare în rândul publicului și al sectorului privat cu privire la impactul corupției și efectele nocive ale acesteia, cu obiectivul de a reduce rata generală de săvârșire a infracțiunilor de corupție, precum și riscul de corupție.

(2) Statele membre iau măsuri pentru a asigura un nivel ridicat de integritate, de transparență și de responsabilitate în administrația publică și în procesul decizional public, în vederea prevenirii corupției. Statele membre promovează o cultură a serviciului public bazată pe respectivele principii, asigurându-se că funcționarii naționali și administrațiile naționale continuă să își dezvolte capacitatea de a respecta standarde profesionale adecvate, precum și conștientizarea situațiilor de conflict de interese și a riscurilor de corupție.

(3) Statele membre iau măsuri pentru a asigura disponibilitatea instrumentelor de prevenire. Printre aceste instrumente se pot număra, de exemplu, accesul adecvat la informațiile de interes public, norme pentru divulgarea și gestionarea conflictelor de interese în sectorul public, măsuri de asigurare a transparenței în ceea ce privește finanțarea candidaturilor pentru funcționarii publici aleși și partidele politice, norme pentru declarațiile de avere și verificarea acestor declarații, declarațiile de interese ale funcționarilor naționali desemnați în temeiul dreptului intern și reglementarea situațiilor de tip „ușă turnantă” care implică astfel de funcționari, norme privind neraportarea activelor sau a intereselor substanțiale și norme care reglementează interacțiunea dintre sectorul privat și cel public.

(4) Statele membre se asigură că sunt disponibile măsuri de prevenire a corupției atât în sectorul public, cât și în cel privat, și că acestea sunt adaptate la riscurile specifice unui domeniu de activitate. Astfel de măsuri includ cel puțin activități de consolidare a integrității și de prevenire a oportunităților de corupție în rândul:

(a) înalților funcționari;

(b) autorităților de aplicare a legii și autorităților judiciare, inclusiv măsuri referitoare la numirea și conduita acestora.

(5) Statele membre efectuează, la intervale corespunzătoare, o evaluare pentru a identifica sectoarele sau categoriile profesionale cele mai expuse riscului de corupție și elaborează măsuri pentru a aborda principalele riscuri de la nivelul sectoarelor sau al categoriilor profesionale identificate.

(6) În urma evaluării menționate la alineatul (5), statele membre, după caz, organizează periodic activități de conștientizare adaptate la particularitățile sectoarelor sau ale categoriilor profesionale identificate, inclusiv în materie de etică.

(7) După caz, statele membre iau măsuri pentru a promova participarea societății civile, a mediului academic, a organizațiilor neguvernamentale și a organizațiilor comunitare la activitățile anticorupție.

Articolul 21

Strategiile naționale

Fără a aduce atingere politicilor existente, fiecare stat membru adoptă și publică o strategie națională privind prevenirea și combaterea corupției, stabilind obiective, priorități și măsuri corespunzătoare, precum și mijloacele de îndeplinire a acestor obiective. Statele membre depun eforturi pentru a se asigura că o astfel de strategie națională este elaborată în consultare cu societatea civilă, cu organismele sau structurile relevante menționate la articolul 22, cu experți independenți, cu cercetători și cu alte părți interesate și țin seama de nevoile, particularitățile și provocările statelor membre.

Articolul 22

Organisme sau structuri organizaționale anticorupție

(1) Pentru a consolida lupta împotriva corupției pe o bază comună, statele membre se asigură că există unul sau mai multe organisme sau structuri organizaționale însărcinate cu prevenirea corupției și că acestea dispun de cunoștințele și competențele necesare pentru a combate corupția. Sarcinile acestor organisme sau structuri organizaționale pot include, după caz:

(a) evaluarea declarațiilor de avere ale funcționarilor naționali, astfel cum sunt desemnați în dreptul intern;

(b) monitorizarea respectării normelor privind transparența aplicabile funcționarilor naționali și entităților publice;

(c) monitorizarea respectării dispozițiilor legale și a normelor referitoare la conflictele de interese în sectorul public;

(d) identificarea sectoarelor sau a categoriilor profesionale cele mai expuse riscului de corupție;

(e) cooperarea cu autoritățile, organismele sau structurile organizaționale competente însărcinate cu combaterea corupției.

(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că dispun de unul sau mai multe organisme sau structuri organizaționale însărcinate cu combaterea și investigarea corupției.

(3) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că organismele sau structurile organizaționale menționate la alineatele (1) și (2):

(a) operează fără ingerințe nejustificate;

(b) sunt cunoscute publicului;

(c) după caz, iau decizii sau formulează recomandări în conformitate cu proceduri transparente stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative;

(d) raportează cu privire la principalele lor activități și la rezultatele acestora.

Articolul 23

Resurse

Statele membre se asigură că organismele sau structurile organizaționale însărcinate cu prevenirea și combaterea corupției dispun de suficient personal calificat și de resursele financiare, tehnice și tehnologice necesare pentru a-și exercita în mod eficace atribuțiile legate de punerea în aplicare a prezentei directive.

Articolul 24

Formare

(1) Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a asigura formare actualizată funcționarilor săi naționali astfel încât aceștia să poată identifica diferitele forme și riscuri de corupție care pot apărea în exercitarea atribuțiilor lor și să poată reacționa în timp util și în mod adecvat la orice activitate suspectă.

(2) Fără a aduce atingere independenței sistemului judiciar și diferențelor de la nivelul organizării sistemelor judiciare în Uniune, fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a asigura formare specializată actualizată autorităților de aplicare a legii și autorităților judiciare însărcinate cu desfășurarea anchetelor și a procedurilor penale în legătură cu infracțiunile care intră în domeniul de aplicare al prezentei directive.

Articolul 25

Protecția persoanelor care raportează infracțiuni sau care contribuie la investigarea acestora

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că Directiva (UE) 2019/1937 se aplică în ceea ce privește raportarea infracțiunilor menționate la articolele 3-11 din prezenta directivă și protecția persoanelor care raportează astfel de infracțiuni, în condițiile stabilite în aceasta.

(2) În plus față de măsurile menționate la alineatul (1), statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că orice persoană care raportează infracțiunile menționate în prezenta directivă, furnizând dovezi sau cooperând în alt mod cu autoritățile competente, are acces la măsurile de protecție, sprijin și asistență necesare în contextul procedurilor penale, în conformitate cu dreptul intern.

Articolul 26

Instrumente de investigare

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, pentru investigarea sau urmărirea penală a infracțiunilor menționate în prezenta directivă, sunt disponibile instrumente de investigare eficace și proporționale. Dacă este cazul, printre instrumentele respective se includ instrumente speciale de investigare, cum ar fi cele utilizate pentru combaterea criminalității organizate sau a altor forme grave de criminalitate.

Articolul 27

Indisponibilizarea și confiscarea

Statele membre iau măsurile necesare pentru a permite urmărirea, identificarea, indisponibilizarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor menționate în capitolul II din prezenta directivă.

Statele membre pentru care Directiva 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului ([28]) este obligatorie iau măsurile menționate la primul paragraf de la prezentul articol în conformitate cu directiva respectivă.

Articolul 28

Schimbul de informații

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că aplicația de rețea pentru schimbul securizat de informații (SIENA) a Europol este utilizată pentru schimbul de informații între autoritățile competente de aplicare a legii în conformitate cu articolul 13 din Directiva (UE) 2023/977.

([28]) Directiva 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană (JO L 127, 29.4.2014, p. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/42/oj).

Articolul 29

Drepturile victimelor

Fără a aduce atingere Directivei 2012/29/UE, statele membre iau măsurile necesare pentru a aplica drepturile relevante în temeiul legislației aplicabile victimelor infracțiunilor prevăzute în prezenta directivă, inclusiv persoanelor juridice, după caz, în conformitate cu dreptul intern.

Articolul 30

Dreptul publicului interesat de a participa la proceduri

Statele membre se asigură că persoanele afectate sau care ar putea fi afectate de infracțiunile menționate la articolele 3-9 din prezenta directivă și persoanele care au un interes suficient sau care pretind încălcarea unui drept, precum și organizațiile neguvernamentale care sunt implicate în combaterea corupției și care îndeplinesc cerințele prevăzute de dreptul intern, au drepturi procesuale corespunzătoare în cadrul procedurilor privind infracțiunile respective, în cazul în care aceste drepturi procesuale pentru publicul interesat există în statul membru respectiv în procedurile privind alte infracțiuni, de exemplu în calitate de parte civilă.

Articolul 31

Suspendarea sau modificarea raportului de serviciu al unui funcționar public

Statele membre iau în considerare instituirea unor proceduri penale, administrative sau disciplinare în temeiul cărora un funcționar public acuzat de o infracțiune menționată în prezenta directivă poate, după caz, să fie suspendat sau să i se modifice temporar raportul de serviciu de către autoritatea competentă, cu respectarea corespunzătoare a principiului prezumției de nevinovăție.

CAPITOLUL IV

COORDONAREA ȘI COOPERAREA

Articolul 32

Cooperarea dintre statele membre și instituții, organe, oficii și agenții ale Uniunii

În cazul în care se suspectează că infracțiunile menționate în prezenta directivă sunt de natură transfrontalieră, autoritățile competente ale statelor membre vizate au în vedere transmiterea informațiilor referitoare la infracțiunile respective către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii competente corespunzătoare.

Fără a aduce atingere normelor privind cooperarea transfrontalieră și asistența judiciară reciprocă în materie penală, statele membre, Europol, Eurojust, Parchetul European și Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și Comisia cooperează, în limitele competențelor lor respective, în domeniul combaterii infracțiunilor menționate în prezenta directivă. În acest scop, Eurojust oferă, după caz, asistența tehnică și operațională de care au nevoie autoritățile naționale competente pentru a facilita coordonarea anchetelor. După caz, Comisia și OLAF pot oferi asistență.

Articolul 33

Sprijinul acordat de către Comisie statelor membre și autorităților lor competente

(1) Comisia elaborează o sinteză a riscurilor sectoriale de corupție din Uniune și facilitează schimbul de informații între statele membre și experții din întreaga Uniune.

(2) Printre sarcinile Comisiei, prin intermediul rețelei UE anticorupție, se numără următoarele:

(a) facilitarea cooperării și a schimbului de bune practici între practicienii, reprezentanții societății civile, experții, cercetătorii și alte părți interesate din statele membre;

(b) la cerere, sprijinirea tuturor părților interesate și în special a statelor membre, în activitățile lor, prin elaborarea de bune practici, materiale de orientare fără caracter obligatoriu și metodologii.

(3) Comisia informează statele membre cu privire la resursele financiare la nivelul Uniunii puse la dispoziția statelor membre în scopul combaterii corupției, inclusiv cu privire la programele anticorupție ale Uniunii cu țări terțe.

Articolul 34

Colectarea datelor și statistici

(1) Statele membre instituie un sistem destinat înregistrării, elaborării și furnizării de date statistice anonimizate privind infracțiunile menționate la articolele 3-11 din prezenta directivă.

(2) Datele statistice menționate la alineatul (1) includ cel puțin următoarele date existente, atunci când acestea sunt disponibile la nivel central:

(a) numărul infracțiunilor înregistrate și soluționate de statele membre printr-o hotărâre judecătorească;

(b) numărul cauzelor respinse, inclusiv numărul cauzelor respinse ca urmare a împlinirii termenului de prescripție pentru infracțiunea în cauză;

(c) numărul de soluționări extrajudiciare pentru cazurile de infracțiuni menționate la articolele 3-11, atunci când într-un stat membru există astfel de mecanisme în orice etapă a procedurilor relevante;

(d) numărul de persoane fizice cu precizarea, atunci când este disponibil, a numărului de funcționari publici și de înalți funcționari, care sunt:

(i) urmărite penal;

(ii) condamnate;

(iii) amendate;

(e) numărul de persoane juridice care sunt:

(i) urmărite penal;

(ii) condamnate;

(iii) amendate;

(f) tipurile și nivelurile sancțiunilor aplicate pentru infracțiunile menționate la articolele 3-11;

(g) numărul de grațieri legate de condamnări referitoare la articolele 3, 4, 5 și 6.

(3) Statele membre publică anual și, în măsura posibilului, până la 1 iunie, dar nu mai târziu de 31 decembrie, într-un format care poate fi citit automat, ușor accesibil și comparabil, datele statistice menționate la alineatul (2) pentru anul precedent și informează Comisia în acest sens.

CAPITOLUL V

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 35

Înlocuirea Deciziei-cadru 2003/568/JAI și a Convenției privind lupta împotriva corupției care implică funcționari ai Comunităților Europene sau funcționari ai statelor membre ale Uniunii Europene

(1) Decizia-cadru 2003/568/JAI se înlocuiește în privința statelor membre pentru care prezenta directivă este obligatorie, fără a aduce atingere obligațiilor statelor membre respective în privința datei de transpunere a respectivei decizii-cadru în dreptul intern.

În ceea ce privește statele membre pentru care prezenta directivă este obligatorie, trimiterile la Decizia-cadru 2003/568/JAI se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă. În special, trimiterile la articolul 2 din Decizia-cadru 2003/568/JAI se interpretează ca trimiteri la capitolul II din prezenta directivă.

(2) Convenția privind lupta împotriva corupției care implică funcționari ai Comunităților Europene sau funcționari ai statelor membre ale Uniunii Europene se înlocuiește în privința statelor membre pentru care prezenta directivă este obligatorie.

În ceea ce privește statele membre pentru care prezenta directivă este obligatorie, trimiterile la convenția respectivă se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă. În special, trimiterile la articolul 3 din Convenția privind lupta împotriva corupției care implică funcționari ai Comunităților Europene sau funcționari ai statelor membre ale Uniunii Europene se interpretează ca trimiteri la capitolul II din prezenta directivă.

Articolul 36

Modificarea Directivei (UE) 2017/1371

Directiva (UE) 2017/1371 se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2 alineatul (1), se introduce următoarea literă:

„(c) «înalt funcționar» înseamnă un înalt funcționar astfel cum este definit la articolul 2 punctul 9 din Directiva (UE) 2026/1021 a Parlamentului European și a Consiliului (*).

(*) Directiva (UE) 2026/1021 a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2026 privind combaterea corupției, de înlocuire a Deciziei-cadru 2003/568/JAI a Consiliului și a Convenției privind lupta împotriva corupției care implică funcționari ai Comunităților Europene sau funcționari ai statelor membre ale Uniunii Europene și de modificare a Directivei (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului (JO L, 2026/1021, 11.5.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2026/1021/oj).”

2. Articolul 4 alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că corupția pasivă și activă în sectorul public constituie infracțiuni atunci când sunt săvârșite cu intenție.

(a) În sensul prezentei directive, «corupție pasivă în sectorul public» înseamnă acțiunea unui funcționar public care, în mod direct sau printr-un intermediar, pretinde sau primește avantaje de orice natură, pentru sine sau pentru altul, ori acceptă o promisiune referitoare la un astfel de avantaj pentru a acționa sau a se abține de la a acționa în conformitate cu sarcinile sale sau în exercitarea atribuțiilor sale, într-un mod care prejudiciază sau este susceptibil să prejudicieze interesele financiare ale Uniunii.

(b) În sensul prezentei directive, «corupție activă în sectorul public» înseamnă acțiunea unei persoane care, în mod direct sau printr-un intermediar, promite, oferă sau acordă avantaje de orice natură unui funcționar public, pentru sine sau pentru altul, pentru a acționa sau a se abține de la a acționa în conformitate cu sarcinile sale sau în exercitarea atribuțiilor sale, într-un mod care prejudiciază sau este susceptibil să prejudicieze interesele financiare ale Uniunii."

3. Articolul 7 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că infracțiunile menționate la articolul 3 și la articolul 4 alineatele (1) și (3) sunt sancționate cu o pedeapsă maximă de cel puțin patru ani de închisoare în cazul în care infracțiunile respective implică un prejudiciu sau avantaj semnificativ.

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, atunci când actul care urmează să fie îndeplinit sau abținerea de la îndeplinirea actului care urmează să fie îndeplinit de funcționar nu încalcă atribuțiile acestuia, infracțiunile menționate la articolul 4 alineatul (2) sunt sancționate cu o pedeapsă maximă de cel puțin patru ani de închisoare în cazul în care infracțiunile respective implică un prejudiciu sau un avantaj considerabil.

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, atunci când actul care urmează să fie îndeplinit sau abținerea de la îndeplinirea actului care urmează să fie îndeplinit de funcționar încalcă atribuțiile acestuia, infracțiunile menționate la articolul 4 alineatul (2) sunt sancționate cu o pedeapsă maximă de cel puțin cinci ani de închisoare în cazul în care infracțiunile respective implică un prejudiciu sau un avantaj considerabil.

Prejudiciul sau avantajul rezultat în urma săvârșirii infracțiunilor menționate la articolul 3 alineatul (2) literele (a), (b) și (c) și la articolul 4 este considerat a fi semnificativ atunci când prejudiciul sau avantajul implică mai mult de 100 000 EUR.

Prejudiciul sau avantajul rezultat în urma săvârșirii infracțiunilor menționate la articolul 3 alineatul (2) litera (d) și care fac obiectul articolului 2 alineatul (2) sunt considerate semnificative.

Statele membre pot prevedea, de asemenea, o pedeapsă maximă de cel puțin patru ani de închisoare în alte circumstanțe grave definite în dreptul lor intern.";

(b) alineatul (4) se înlocuiește cu următorul text:

„(4) Atunci când o infracțiune menționată la articolul 3 alineatul (2) litera (a), (b) sau (c) sau la articolul 4 alineatele (1) și (3) implică un prejudiciu mai mic de 10 000 EUR sau un avantaj mai mic de 10 000 EUR, statele membre pot să prevadă sancțiuni de altă natură decât penală.";

(c) se adaugă următorul alineat:

„(6) Fără a aduce atingere alineatelor (1)-(5) de la prezentul articol, statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că persoanelor fizice care au săvârșit infracțiunile menționate la articolele 3, 4 și 5 din prezenta directivă li se pot aplica sancțiuni suplimentare, penale sau de altă natură, sau măsuri care le pot include pe cele menționate la articolul 12 alineatul (4) din Directiva (UE) 2026/1021."

4. Articolul 8 se înlocuiește cu următorul text:

„*Articolul 8*

Circumstanțe agravante și atenuante

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, atunci când o infracțiune menționată la articolele 3, 4 sau 5 din prezenta directivă este săvârșită în cadrul unei organizații criminale astfel cum este definită în Decizia-cadru 2008/841/JAI, aceasta este considerată o circumstanță agravantă.

Statele membre pot lua măsurile necesare pentru a se asigura că una sau mai multe dintre circumstanțele menționate la articolele 15 și 16 din Directiva (UE) 2026/1021 pot, în conformitate cu dispozițiile relevante din dreptul intern, să fie considerate drept circumstanțe agravante și atenuante în ceea ce privește infracțiunile menționate în prezenta directivă."

5. Articolul 9 se înlocuiește cu următorul text:

„*Articolul 9*

Sancțiuni aplicabile persoanelor juridice

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că o persoană juridică a cărei răspundere este angajată în temeiul articolului 6 este pedepsită prin sancțiuni sau măsuri, penale sau de altă natură, efective, proporționale și cu efect de descurajare.

(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că sancțiunile sau măsurile aplicabile persoanelor juridice a căror răspundere este angajată în temeiul articolului 6 din prezenta directivă includ amenzi penale sau de altă natură, al căror cuantum este proporțional cu gravitatea faptelor și cu situația individuală, financiară și de altă natură a persoanei juridice în cauză, și că pot include alte sancțiuni sau măsuri penale sau de altă natură, proporționale cu gravitatea faptelor, precum cele menționate la articolul 14 alineatul (2) din Directiva (UE) 2026/1021.

În măsura în care persoanele juridice a căror răspundere este angajată în temeiul articolului 6 alineatul (1) din prezenta directivă, pentru infracțiunile menționate la articolul 4 alineatele (2) și (3) din prezenta directivă, se aplică articolul 14 alineatul (3) din Directiva (UE) 2026/1021."

6. Articolul 12 se modifică după cum urmează:

(a) alineatele (2), (3) și (4) se înlocuiesc cu următorul text:

„(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a permite investigarea, urmărirea penală, judecarea și pronunțarea hotărârilor judecătorești în cazul infracțiunilor menționate la articolul 3, la articolul 4 alineatul (1) și la articolul 5 pentru care se prevede o pedeapsă maximă de cel puțin patru ani de închisoare, pentru o perioadă de cel puțin cinci ani de la săvârșirea infracțiunii respective.

(3) Prin derogare de la alineatul (2), statele membre pot stabili un termen de prescripție mai redus de cinci ani, dar de minimum trei ani, cu condiția ca un astfel de termen de prescripție să poată fi întrerupt sau suspendat în cazul unor acte specifice.

(4) Statele membre iau măsurile necesare pentru a permite investigarea, urmărirea penală, judecarea și pronunțarea hotărârilor judecătorești în cazul infracțiunilor menționate la articolul 4 alineatele (2) și (3) pentru care se prevede o pedeapsă maximă de cel puțin patru ani de închisoare, pentru o perioadă de cel puțin opt ani de la săvârșirea infracțiunii respective.";

(b) se adaugă următoarele alineate:

„(5) Prin derogare de la alineatul (4), statele membre pot stabili un termen de prescripție mai redus de opt ani, dar de minimum cinci ani, cu condiția ca un astfel de termen de prescripție să poată fi întrerupt sau suspendat în cazul unor acte specifice.

(6) Statele membre iau măsurile necesare pentru a stabili un termen de prescripție de cel puțin cinci ani de la data hotărârii definitive care are ca obiect pedeapsa pentru o infracțiune menționată la articolul 3, articolul 4 alineatul (1) și articolul 5 prin care se asigură executarea următoarelor pedepse aplicate în urma condamnării respective:

(a) o pedeapsă cu închisoarea de peste un an, sau alternativ;

(b) o pedeapsă cu închisoarea pentru o infracțiune care se pedepsește cu o pedeapsă maximă cu închisoarea de cel puțin patru ani.

(7) Prin derogare de la alineatul (6), statele membre pot stabili un termen de prescripție mai redus de cinci ani, dar de minimum trei ani, cu condiția ca un astfel de termen de prescripție să poată fi întrerupt sau suspendat în cazul unor acte specifice.

(8) Statele membre iau măsurile necesare pentru a stabili un termen de prescripție de cel puțin 10ani de la data hotărârii definitive care are ca obiect pedeapsa pentru o infracțiune menționată la articolul 4 alineatele (2) și (3) prin care se asigură executarea următoarelor pedepse aplicate în urma condamnării respective:

(a) o pedeapsă cu închisoarea de peste un an, sau alternativ;

(b) o pedeapsă cu închisoarea pentru o infracțiune care se pedepsește cu o pedeapsă maximă cu închisoarea de cel puțin patru ani.

(9) Prin derogare de la alineatul (8), statele membre pot stabili un termen de prescripție mai redus de 10 ani, dar de minimum cinci ani, cu condiția ca un astfel de termen să poată fi întrerupt sau suspendat în cazul unor acte specifice.”

Articolul 37

Transpunere

(1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 1 iunie 2028.

Cu toate acestea, în ceea ce privește obligațiile prevăzute la articolul 20 alineatul (5) și la articolul 21, statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 1 iunie 2029.

(2) Atunci când statele membre adoptă dispozițiile respective, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a unei astfel de trimiteri.

(3) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 38

Evaluare și raportare

(1) Până la 1 iunie 2030, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport de evaluare a gradului în care statele membre au luat măsurile necesare pentru a se conforma prezentei directive.

(2) Până la 1 iunie 2032, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport de evaluare a valorii adăugate a prezentei directive în ceea ce privește combaterea corupției, inclusiv o evaluare a articolului 7 și a punerii sale în aplicare de către statele membre. Raportul respectiv evaluează, de asemenea, impactul prezentei directive asupra drepturilor și libertăților fundamentale. Pe baza respectivei evaluări, Comisia decide, dacă este necesar, asupra unor acțiuni ulterioare adecvate.

Articolul 39

Intrare în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 40

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre în conformitate cu tratatele.

Adoptată la Strasbourg, 29 aprilie 2026.

Pentru Parlamentul European	*Pentru Consiliu*
Președinta	*Președintele*
R. METSOLA	M. RAOUNA